49ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1525 Կ. ՊՈԼԻՍ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 13–26 ՅՈՒՆԻՍ 1906 4 ՃԷՄԱԶԻԻԼ ԷՎՎԷԼ 1324 – 13 ՀՄՋԻՐԱՆ 1322

Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte.
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ՍԻՐ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ ԿՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Գալաթա Արի Ճամբէսի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ եւս չեն տրուիր

Մանկունաց Էֆքեար

ՀԱՅԱՓԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یومی وسیاسی غزیته‌در
صاحب امتیازی: ارمانس فریه
اداره‌خانه‌سی: باب‌عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԿԱՆԽԻԿ Տարեկան Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար 80 գր. 50 գր.
Գաւառներու համար 108 » 60 »
Արտասահմանի համար 25 ֆր. 18 ֆր.
ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵՒՆ ՊԱՏՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 գրուշ
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ,, ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿՆԵՐ ՆԱԲՈՒԼԻԷՆ

(Տիկին ԱՍԱ ՆԷԿՈՒԼԻՆ գրուած)

ԱՐՆԱՄԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ԽՈՒՍԱՓՈՒԹԻՒՆ

17 Ապրիլ.

Երկու ժամէ ի վեր Նաբուլին չրջապատած է փոչիի ամենախիտ ամպէ մը որ կը բարձրանայ և կը տատանի անդնդապտոյտ քամիէ մը։ Քաղաքը կ'անհետանայ ակնախիպ մառախուղի մը մէջ, ուր կը բեկբեկին արեւուն ճառագայթները։ Հասարակաց պարտէզներուն արմաւենիները, տուները և իւղատապարանները ուրուականներու պէս անորոշ տեսք մը ունին. կառքերու աղմուկը և հանրակառքերու զանգակներուն ձայնը տկար կերպով կը հասնին ականջին. դարերէ ու դարերէ վերջ կը վերակենդանանայ յունական դիցաբանութիւնը՝ որ ամպի մը տակ կը ծածկէր Արամազդը, երբ Աստուած կ'իջնէր գեղանի մահկանացուհի մը գրկելու....

Հովուն մէջ տեսակ մը չրջչրջումով դարձդարձող գոլորշիներուն մէջ ընկղմած, կ'ուղղուիմ դէպ ի Էչչէ-Հօմօ եկեղեցին՝ ուր չատ մը արկածներ ապաստանած են։

Առանց քանդումի առաջին օրերը Նաբուլիի վրայ խուժեցին, լքելով վնասուիան բոլոր գիւղերը, լաւայի և մոխիրի աչխարհը։

Սարսափէն ապուշ կրթած, կիսամերկ, դէմքին, մարմնին և գրգռելակներուն վրայ մուրի և աղտեղութեանց պատեանով մը, Ս. Գենարոսի կամ Պամպէիի Աստուածածնին պատկերը հմայքի մը նման իրենց առջեւէն տանելով և աղօթքներ երգելով՝ եկան լեցուցան Աղքատներու-Պանդոկին, Ռէնցիոս տի Քափուտիմոնթէի, Կրանիլիի հանրասարանին և եկեղեցիներուն մէջ, և ամէն տեղ։ Միանգամայն Կրանիլիի մէջ երեք հազար հոգի կը բնակին։

Ամէնքն ալ կը քնանան յարգի դէզերու վրայ, կ'ուտեն եղեգրասէր Նաբուղիցիներուն բաշխած կերակուրը և ամենամեղկ անգործութեան մը մէջ կ'անցընեն ամբողջ օրը ապուշներու պէս պառկած, ծիւրած. մանկամարդ մայրերը ծիծ կուտան մանկիկներուն, և մանուկները կը խաղան, և անասնիկներու պէս անդիտակ՝ կը թաւալին հողին մէջ։

Այսպիսի ամբոխ մը և անոր բնակած տեղերէն բուրած դարչոտութիւնը անչնչելի է, պիտի ըսէի նոյն իսկ գրելիէ մահաբեր։ Կաց և նիհարացած կիները, որոնք քսանևհինգ տարեկան հասակին մէջ պառաւցեր ու ակռաներն թափեր է, իրենց առագաստներէն և պարանոցներէն ուրիշ բան չեն պահած սանդքէն զատ, լեցուած՝ կաթով և մայրական գորովանքով, ստեղծուած ծնունդ տալու և ջամբելու։

Իրենց այս անլուր խեղճութեան մէջ, մանկական պատայայտութեամբ մը կը ժպտին իրենցմէ ծնած արարածիներուն, զանոնք աւելի փաղաքշական անուններով կը կանչեն, բանաստեղծութեամբ լի ճեճեճներ կ'երգեն անոնց, և հպարտութեամբ կը ցուցնեն զանոնք իրենց գլխուն վրայ խաղցնելով, գոգցես յաղթանակաբեր տաներու համար։

Սակայն ընդհակառակն այր մարդիկ քաչուած են և սակաւախօս, իրենց պատուած գգեստներուն մէջ, իրենց անխնամ մօրուքով և գլխակաճեւ մազերով՝ աւազակներու տեսքն ունին։

Մինչեւ հիմա սակաւակերութեամբ կ'ապրէին՝ օրական չորս ձիթապտուղ և տաս փարայի Հնդիկ թաղ ուտելով, կը սիրէին իրենց պղտաբեր երկիրը մօր մը պէս, չերազելով ուրիշ բոյսի վրայ քան ի իրենց տնակէն ուր խառնուիրդոր անկողիններու վրայ կը դիզուէին իրարու վրայ։

Տնակը փլած է հիմա, ջորիները և հօտերը փլատակներուն տակ մնացեր են, իւրաքանչիւր արհեստի գործիքները կորսուած են, իրենց համար հոն բան մը գոյութիւն չունի այլեւս։

Ոնցեները հիմա թռչուններէն ալ մերկ են, ճճիներէն ալ սորին։

Նաբոլիի և ամբողջ Իտալիոյ գիտութիւնը չկրնար չնորհել ամենադոյն մասը այն հանգստաւէտ բանեբուն՝ որոնք կարեւոր են վիրենք ջլատող իրենց այս թշուառութեան մէջ։ Ոչ միայն անտեսական պարտնեներուն մէջ գոյութիւն ունի, այլ մարմինն, հոգին, խաւարայից և ամենանաթանձր նեռապաշտական տգիտութեան մէջ ալ, և ծուլութեան և ճակատագրութեան առհաւական ձգտումին մէջ....

Էչչէ-Հօմօյի վանքին զոլ գաւիթներուն տակ՝ մինչեւ դանդաղօրէն կը պտտիմ մաքրանոցական ենոյարանները վերածուած այս ընդարձակ սրահներուն մէջ, կը զգամ թէ չնչահեղձութենէ և անձկութենէ պիտի մեռնիմ հոն վնասցող չարաշուք բաղմութեանց մէջտեղը՝ որոնք կը կոխտեն զիրար. քրտնքի, նեխանքի և աղտեղութեան գարշ հոտ մը կը բուրի անոնցմէ։ Ցկար ու խորն ինկած աչքերով կը դիտեն գիս անքթիթ, և տիզմի ծաղիկներու պէս ինծի կը կառկաեն իրենց ապականութեանց մէջէն բողբոջած արարածիկները, կը դպչին ինձ իրենց ճիրաններու հանդուգն ցատ ձեռքերով՝ որոնք սակայն ողորմութիւն կը խնդրեն։

Այո՛, անոնք են պարտեարները. բայց այդ բանին գիտակից չեն նոյնիսկ. անոնց գիտակցութիւնը փակուած է, թմրած է, ոչինչ է։

Շիտիթած անոնց մէջ, մղուած այս անարդուած մարդկային ալիքներուն զօրութենէն, կարծես կը զգամ թէ իմ վրաս կը ծանրանայ պատասխանատուութեան այն բեռը որ կը պահանի Իտալիոյ և մարդասիրական ճոռոմաբանութեանց ունայնութեան, խղճի խայթերու, սարսափին և յուսահատութեան ծանրութիւնը կը ճնշէ վրս զոգցես։ Խտացուցած ամէնքը բուն սիրոյ մը մէջ, պիտի ուզէի զայն արցունքի և մխիթարութեան մէջ մարել և այս չնորհակորոյներուն համար գըտնել դուրսի և յոյսի խօսքեր, և չեմ կրնար։

Անոնցմէ իւրաքանչիւրը համեստ ու վշտացուցիչ պատմութիւն մը ունի ինձ բանելիք, զոր կ'ունկրեմ, և այն որ չեմ կրնար հասկնալ իրենց դաւառաբարբառէն, կը ջանամ հոգիովս ըմբռնել։

Մին ճակատէն վիրաւորուած է, միւսը ձեռքէն։ կին մըն ալ կայ որ Անթէչկիկներու հիւանդանոցը պիտի փոխադրուի, զգացած սարսափին հետեւանքով ունեցած անընդհատ արիւնահոսութեան պատճառաւ, որ կը սպառէ զայն։

Փոքրիկ աղջիկ մը Սուրբ Յովսէփի փլած եկեղեցիին տակ կորսնցուցեր է իր մայրը։ պղնձագոյն գանգուր մազեր ունի և ամենասիրուն դիմագիծերով դէմք մը ուր կը փայլին վառվռուն զոյգ մը աչքեր, որոնց եղջերեւիններու կապտորակ սուսերով մը քօղարկուած են։ Ամոր ազգած հրպտոյրը կ'խոցնէ հիմակուընչ այն վախնամը որ կը սպասէ իրեն ճակատագրականորէն....

Օթթօմանացի երկու պահապաններ բռնի կերպով աղաստուեցան բեկորներու դէպի մը տակէն՝ ուր վիրաւորված կը կենայէն, պոռալով որ թողուն զիրենք մեռնիլ հոն, իրենց տան կամարներուն տակ։ Հիմա հոս են, կը-մախքներու կերպարանք առած և թափառական չուներու պէս չրջելով՝ չորս կողմերնին կը նային առանց բան մը տեսնելու։

Մուրացիկ մը իր կտրուած քսմնեալի բաղուկը ցոյց կուտայ։ տարեկան մը մէջ դրուած ութը տարեկան թանձրամիտ տղայ մը կախուած է անոր ուսերէն, և դժուարաւ չուշ կ'առնէ իր անագին կոկորդէն։ Իր մանկիկին ծիծ տուող կնիկի մը կը հարցնեմ.

—Քանի՞ տարու ես...

—Քսան երեք.

Թիսուն տարեկան կը թուէր։

Կրկին վերադարձող հրաբուխի հանդարտութենէն սրտաճմլուած քիչ մը, և կրկին հաղուած ու կաղդուրուած այս խեղճերը պիտի թողուն ուրեմն մենք՝ որ քանի մը օրէն ճամբայ ելնելն դէպի իրենց գիւղերը, քնանան գետնին վրայ, թէ ոչ պիտի պահենք հոս, մինչեւ որ կարենան կրկին շինել իրենց տունները այն տեղ՝ ուր փլան անոնք։ Պիտի թողո՞ւնք արդեօք լքումի և անգործութեան մէջ այս խեղճերը, մինչեւ որ Վեսուվի ուրիշ բորբոքում մը քարերու պէս մեր արգահատանքին դէմ նետէ զանոնք։

Թո՛ղ մտածեն, թող լաւ խորհին անոնք որ անտեսագիտութեամբ և հոգատարութեամբ կը զրաղին, անոնք որ խմաստութիւն և դրամ ունին։ Ես ուրիշ բան չեմ, ուրիշ բան չեմ կրնար ըլլալ՝ եթէ ոչ պարզ ու խնամարհ կին մը որ կ'ըսէ տեսածը, կը տոչորի յուզմունքով, կը սարսռայ անձկութեամբ և կուլայ անոնց հետ՝ որոնք կարտասուեն այս Վեսուվի ազետեալներուն հետ։

* * *

Ութը կամ տասը մանուկներ, որոնց սեւ բիրերէն և ճերմակ ակռաներէն լոյս կը սփռի, կը շրջապատեն զիս Էչչէ-Հօմօյի դրան առջեւ, և փոքրիկ ազատ ձեռքերնին զգեստներուս կը կախէին։ Անոնց յոգնատիպ մայրերը կ'ըսեն ինծի. մեզի պատասխանեցին այդ ջերմեռանդ եղբայրները թէ «փրենք կրօնական մխիթարութիւնէ զուրկ կը գտնուին»։ Ասիկա քանաւոր և հիմնական պատճառ մը չէ զան եկեղեցի մը հիմնելու, քանի որ Կ. Պոլսոյ Հայ Աւետ. եկեղեցին ունի իր պատ. հովիւը որ ամենուս համակրութիւնը սէրը գրաւած է։

Մեր երկու եկեղեցիները իրենց պահ վիճակ մը չունին. Պոլսի Միսիոնարաց տարեկան նպաստովը կը հոգացուին և եթէ այս խախուտ դիրքին մէջ՝ երրորդ եկեղեցի մըն ալ կազմուի, հետեւանքը այն պիտի ըլլայ որ մէկը կազմալուծուի։ Պայպլ Հաուզի մատրան մեր հաւատոյ եղբայրները ի՞նչ վստահութիւն ունին թէ «Պօրտի միսիոնարները պիտի ուզեն չարունակել իրենց նպաստները այս երեք եկեղեցիները կանգնուն պահելու մինչեւ այն տեսն որ՝ կարող ըլլան ինքնասար ապրելու. մեր ապրելն ունինք բաղում օրինակներ անցեալին և ներկայիս մէջ, մեր եկեղեցեաց մասին, որ Պօրտի միսիոնարութիւնը այս և այլ պատճառներով կամ նպատակներով դադրեցուցած է իր օգնութիւնը, նոյնը կրնայ այս եկեղեցւոյ համար ալ ըլլալ։

Նաեւ եկեղեցի կազմելիք տեղւոյն և անուան վրայ մեր խելքը չհասնիր, մենք չուզայի մարդիկ ըլլալով, մինչեւ հիմայ մեր համոզումը այն էր թէ Աւետարանական յաղողութիւն մը ձեռք կրնանք բերել մեր չուզայի գործառնութեան կեանքին մէջ, բայց չեմ կարծեր թէ մեր կրօնասիրութիւնը այնչափ եռանդուն և բեղմնաւոր եղած ըլլայ, որ մեր հոգեւոր յաղողութիւնը չուզայէն ալ ձեռք բերելու ճգնինք։

Վերջապէս այս խնդիրը և առաջարկը ինչպիսի խորհուրդներով և լուսեան հաւատութեամբ, և հաճոյակատարութեամբ ձեռք բերուած ըլլայ, մեր Հայ բողոքականներուս համար յոյժ շահեկան հանգամանք մը ունի, քանի որ մեր սեռութեամբ և մեր փորձառութեամբ կը հաւատանք որ մէկուն յաղողութիւնը միւսին վնասով պիտի գնուի։

«Մանզումէ»ի Հայ բողոքական
Երկրորդ ԹՂԹԱԿԻՑ

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԳԵՐՄԱՆԱՑԻ ԽՄԲԱԳԻՐՆԵՐՈՒՆ ԱՑՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ԱՆԳԼԻԱ.— Անգլիոյ բոլոր պաշտօնական չրջանակներէն հիւրասիրական ընդունելութիւն մը կը գտնեն գերման խմբագիրները, եւ ամէնքը առանց քաղաքական կարծիքի տարբերութեան կ'ափսոսին բարեկամական զգացմանց տպաւորութիւնը աւելցնել։ Գերմանիոյ կողմէ տրուած հացկերոյթը տեսակ մը քաղաքական ցոյց կը նկատուի։

Ութսուն օր խմբագիրները օթօմոպիլներով արգարութեան պալատ գացին, ուր դիւանագետը ընդունեց զանոնք Լորտ Դատաւորապետին անունով, որովհետեւ այս վերջինը պարտաւորուած էր քաղաքական Լոնտոնէն։ Ցետոյ գացին Սակսպան, ուր Նախկին պատերազմական Թղթակից Սրբ Հէնրի Հօվիրը ընդունեց հիւրերը։ Սակարանին փառաւոր և գրաւագեալ սրահները աչքէ անցընելէ վերջ, գացին Լոնտոնի Քաղաքապետարանը, ուր Սըր Ժոպէֆ Տիմտէլլ, որ Լուսաւոր Թագաւորին Թագադրութեան հանդէսին տարին Լոնտոնի Լորտ քաղաքապետ էր, և հիմակ քաղաքային վարչութեան պետն է, ընդունեց խմբագիրները իւրաքանչիւրը։ Լոնտոն Միջնաքաղաքին հետաքրքրաշարժ խումբերը գերմանացի խմբագիրներուն ուշադրութիւնը հրաւիրեցին։ Բայց օրուան ամէնէն մեծ դէպքը Գերմանացիներուն ընդունելութիւնն էր Ս. Պօղոս մայր եկեղեցիին մէջ, ուր պատուոյց զիրենք աւագ սարկաւագ Սինքլէր։ Մայր եկեղեցիին ընդարձակ վայրերուն և բոլոր մատուռներուն մէջ չրջեցան հիւրերը առաջնորդութեամբ աւագ սարկաւագին, որ անոնց ցոյց տուաւ Սուրանի մէջ ինկող պատերազմական Թղթակիցներուն անուններով կանգնուած յիշատակի տախտակիկները։ Օթթոմպիլները յետոյ խմբագիրները տարին Տըլուիչ սիրուն արուարձանը, ուր Մր. Իվըն Սրայսըր իր ագարակին մէջ հանդիսաւոր նախաճաշ մը տուաւ։

ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՅԿԵՐՈՅԹԸ Ի ՊԱՏԻՒ ԳԵՐՄԱՆ ՄԱՄԼՈՅՆ.— Գերմանացի հիւրերուն ընդունելութեան ծրագրին առաջին օրուան՝ Երի ամէնէն աւելի յիշատակելի դէպքը կազմեց մեծ հացկերոյթը Բարլամէնթին չէնքին մէջ, որուն հրաւիրուած էին մասնն գերման օրագրողներէն զատ 250 նշանաւոր հիւրեր հրատարակչական, քաղաքական և դիւանագիտական Լոնտոնէն։ Հացկերոյթին կը նախագահէր Լորտ Լիվֆրի։ Անգլիական Գահոյքին ներկայացուցիչն էր գատական նախարար Լորտ Լօրպրրն, ներկայ էր նաեւ գերման դեսպան կոմս Վոլֆ Մէթէրնիխ նաեւ Լորտ Պրասի, Մր. Պրայս, Մր. Սքէնպրր, Սըր Էտուարտ Բըսէլ, Մր. Սթէտ և ուրիշներ։ Նախորդ վարչական Մր. Պալֆուր յատուկ նամակով ներում խնդրած էր իր բացակայութեան համար։

Անգլիոյ թագաւորին և Գերման կայսեր կեանքին բաժակաճառերէն վերջ, որոնք մեծ խանդավառութեամբ ընդունուեցան, գատական նախարարը բաժակ առաջարկեց Անգլիոյ և Գերմանիոյ բարեկամութեան համար։ Հաւ ի մէջ այլոց.—«Երբեք չեմ հաւատացած որ Անգլիոյ քանաւոր մարդոյ մէջ գտնուի մէկը, որ չփափաքի բարեկամական յարաբերութիւններու Անգլիոյ և Գերմանիոյ միջեւ։ (Ծափեր)։ Ասոր ապացոյցը գտնելը դժուար չէ։ Մաւաւոր արենակից ազգական ենք, և թէև երկար դարեր անցած են յորմէնետէ Անգլիացիք գերմանական զարմէն իրենց ազգը կազմեցին, բայց արեան կապակցութիւնը բնաւ ջնջուած չէ, և ապահովաբար այս կապակցութիւնը միշտ բարեկամութեան և վրս-

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹՕԹՕՆԸ 53

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ,

ԱՇԽԱՐՀԻ ՇՐՋԱՆԸ

ՀՈՎԱՆՈՅԻ ՄԸ ՍԻՐՈՅՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԺԲ

Ուղեւորները ո՛ւրիշ որ անցնէին, Նաթի Բարքէլ անպատճառ կը գտնէր մէկ քանի ընկերներ ու անոնց հետ երկարօրէն տեսակցելէ ետք ուղեւորները կը յուսադրէր նորանոր ապացոյցներով։

Կարաւանը չարունակելով ճամբան՝ մերթ զուարճագեղ տեղերէ և մերթ ալ սարսափելի ուղիներէ կ'անցնէր. մերթ ընդ մերթ կը սպասուէին կարել անցնել ծառախիտ անտառներ, որոնց արեւարասարսուռ երեւոյթը անգամ բաւական էր ամենէն արիասիրտները ահաբեկելու. բարեբաղդաբար Միս Էլէն զերծ կը մնար ճամբաներու այս դժուարութենէն։ Բնիկները փոխն ի փոխն չորսական հոգի՝ զայն գահաւորակի մէջ նստեցուցած, հանգիստ ու անվրդով կը կրէին։ Սըր Ճէյմս Կուպիի միակ իղձն էր ժամ առաջ ընիկը գտնել, այս պատճառաւ միշտ առաջ կը մղէր կարաւանը։

Միսիոքսի չրջականերն անցնելով մտան Մաեսմպան անտառները, հինգ օր տեւեց այս անտառային ճամբորդութիւնը. դիւղերները ծառերու խառնուրդներուն մէջ կ'անցընէին ու կը ջանային կարելի եղածին չափ զերծ մնալ անտառներուն բնական եղող բազմադիմի վտանգներէն։ Գիշերը ճշմարտապէս սարսռեցուցիչ էր անտառին մէջ, վայրի գազաններ անխոնջ մղեցնութեամբ կը յարձակէին ուրիշ կենդանիներու վրայ, որոնց ճգնաժամի ոռնումները ու լպահառաչ բառաչները ամբողջ անտառը կը թնդացնէին։ Մր. Վիլֆրիտ որ ամենէն անչնչան երեւոյթներէն իսկ կը վախնար՝ բոլորովին խելայեղած էր գրեթէ անտառային այս ճամբորդութեան պատուն, ուր ամէն քայլափոխի հետապնդումը կ'ենթադրէր գազաններուն, օձերուն ու փարատիչ կենդանիներուն։

Ճամբուն չարունակութեանը մէջ ամենածանր վտանգներու ենթարկուեցան քանիցս. անգամ մը մտաւանդ մանը անխուսափելի դարձաւ ամէնուն համար ալ, երկու հսկայ յովազներ դէմերնին ելան յանկարծ ճամբուն մէջտեղը, երբ ամենէն առաջ կը քալէին Ղրիղորի Շորթ ու Նաթի Բարքէլ։ Եթէ այս երկուքին արիասրտութիւնը և ճարպիկութիւնը չըլլար գրեթէ ամէնքն ալ պիտի փճանային։ Սըր Ղրիղորի Շորթ քաջ որսորդ մըն էր, մինչդեռ Նաթի Բարքէլ ալ անկէ վար չէր մնար։ Այս երկու երիտասարդները առանց մէջտեղ տալու կենդանիներուն վայրենական արագութեամբ մը ուղղեցին իրենց հրացանը անոնց սրսին և վայրենարար դեռեւ գլտորեցին զանոնք։

Ուղեւորները երբ իրենց ընկերներուն այս քաջագործութիւնը կը ծափահարէին, յանկարծ տեսան որ խելագ Մր. Վիլֆրիտ անուսարսափէն մարած ինկած էր ծառի մը կոճղին տակ։ Ալ անգամ մը վախը պատած էր նոսարը որ ամէնէն թեթեւ պարագաներէն իսկ դող կ'ելլար։ Վտանգներու պատուն մերթ ծառերէն վեր կը չուլլուէր կ'ելլէր, մերթ ծունկերը կը դողային ու ծառէն վար չէր կրնար իջնալ, մերթ վախէն կը մարէր կ'ինար ու մերթ Միս Էլէնի քաղցրքին փակելով,

— Կ'աղաչեմ զիս հոս մի ձգեր, կը պոռար։

Մր. Վիլֆրիտ ո՛չ միայն փայրագ գազաններէ այլ և փոքրիկ կապիներէն ալ կը վախնար որոնք իրենց հազարումէկ խայտառակութիւններով այնչափ կը զուարճացնէին ճամբորդները։ Այս խեղկատակները կանչուրտելով իրարու ետեւէ ոստ ոստ կը ցատկէին և ուղեւորներուն գլխուն սրսուղներ կը նետէին։ Մր. Վիլֆրիտ ասոնց ամէնքը տեսնելով կը գողդողար որ չըլլայ թէ իր վրայ յարձակին։

Անտառի այս ճամբորդութեան մէջ Սըր Ղրիղորի Շորթ յաղողեցաւ նոր գիւտ մը ընել, ուղեւոր բժիշկները ամէն անգամ որ յոգնէին, ծառերուն ետին կը պառուռնէին ու իրենց ձեռքը բաղեղի նման տունկ մը առած կը վերադառնային։ Այս բաղեղի ոստերը ընիկներուն համար զուարճութեան առարկայ մըն էր, զոյս ժամերով կը ծամէին ու կը ծծէին։ Սըր Ղրիղորի Շորթ նկատելով որ անվնաս կանանչեղէն մը չէ ան, ինքն ալ սկսաւ ծծել ու խիստ գոհ մնաց անոր քաղցրահամ ճաշակէն։

Մենք կարող չեղանք հանկնալու թէ ի՞նչ օգուտ և ի՞նչ յաջողութիւն կայ այսպիսի որոշում մը ձեռք բերելուն մէջ. մեզի պատասխանեցին այդ ջերմեռանդ եղբայրները թէ «փրենք կրօնական մխիթարութենէ զուրկ կը գտնուին»։ Ասիկա քանաւոր և հիմնական պատճառ մը չէ զան եկեղեցի մը հիմնելու, քանի որ Կ. Պոլսոյ Հայ Աւետ. եկեղեցին ունի իր պատ. հովիւը որ ամենուս համակրութիւնը սէրը գրաւած է։

Մեր երկու եկեղեցիները իրենց պահ վիճակ մը չունին. Պոլսի Միսիոնարաց տարեկան նպաստովը կը հոգացուին և եթէ այս խախուտ դիրքին մէջ՝ երրորդ եկեղեցի մըն ալ կազմուի, հետեւանքը այն պիտի ըլլայ որ մէկը կազմալուծուի։ Պայպլ Հաուզի մատրան մեր հաւատոյ եղբայրները ի՞նչ վստահութիւն ունին թէ «Պօրտի միսիոնարները պիտի ուզեն չարունակել իրենց նպաստները այս երեք եկեղեցիները կանգնուն պահելու մինչեւ այն տեսն որ՝ կարող ըլլան ինքնասար ապրելու. մեր ապրելն ունինք բաղում օրինակներ անցեալին և ներկայիս մէջ, մեր եկեղեցեաց մասին, որ Պօրտի միսիոնարութիւնը այս և այլ պատճառներով կամ նպատակներով դադրեցուցած է իր օգնութիւնը, նոյնը կրնայ այս եկեղեցւոյ համար ալ ըլլալ։

Նաեւ եկեղեցի կազմելիք տեղւոյն և անուան վրայ մեր խելքը չհասնիր, մենք չուզայի մարդիկ ըլլալով, մինչեւ հիմայ մեր համոզումը այն էր թէ Աւետարանական յաղողութիւն մը ձեռք կրնանք բերել մեր չուզայի գործառնութեան կեանքին մէջ, բայց չեմ կարծեր թէ մեր կրօնասիրութիւնը այնչափ եռանդուն և բեղմնաւոր եղած ըլլայ, որ մեր հոգեւոր յաղողութիւնը չուզայէն ալ ձեռք բերելու ճգնինք։

Վերջապէս այս խնդիրը և առաջարկը ինչպիսի խորհուրդներով և լուսեան հաւատութեամբ, և հաճոյակատարութեամբ ձեռք բերուած ըլլայ, մեր Հայ բողոքականներուս համար յոյժ շահեկան հանգամանք մը ունի, քանի որ մեր սեռութեամբ և մեր փորձառութեամբ կը հաւատանք որ մէկուն յաղողութիւնը միւսին վնասով պիտի գնուի։

«Մանզումէ»ի Հայ բողոքական
Երկրորդ ԹՂԹԱԿԻՑ

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԳԵՐՄԱՆԱՑԻ ԽՄԲԱԳԻՐՆԵՐՈՒՆ ԱՑՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ԱՆԳԼԻԱ.— Անգլիոյ բոլոր պաշտօնական չրջանակներէն հիւրասիրական ընդունելութիւն մը կը գտնեն գերման խմբագիրները, եւ ամէնքը առանց քաղաքական կարծիքի տարբերութեան կ'ափսոսին բարեկամական զգացմանց տպաւորութիւնը աւելցնել։ Գերմանիոյ կողմէ տրուած հացկերոյթը տեսակ մը քաղաքական ցոյց կը նկատուի։

Ութսուն օր խմբագիրները օթօմոպիլներով արգարութեան պալատ գացին, ուր դիւանագետը ընդունեց զանոնք Լորտ Դատաւորապետին անունով, որովհետեւ այս վերջինը պարտաւորուած էր քաղաքային Լոնտոնէն։ Ցետոյ գացին Սակսպան, ուր Նախկին պատերազմական Թղթակից Սրբ Հէնրի Հօվիրը ընդունեց հիւրերը։ Սակարանին փառաւոր և գրաւագեալ սրահները աչքէ անցընելէ վերջ, գացին Լոնտոնի Քաղաքապետարանը, ուր Սըր Ժոպէֆ Տիմտէլլ, որ Լուսաւոր Թագաւորին Թագադրութեան հանդէսին տարին Լոնտոնի Լորտ քաղաքապետ էր, և հիմակ քաղաքային վարչութեան պետն է, ընդունեց խմբագիրները իւրաքանչիւրը։ Լոնտոն Միջնաքաղաքին հետաքրքրաշարժ խումբերը գերմանացի խմբագիրներուն ուշադրութիւնը հրաւիրեցին։ Բայց օրուան ամէնէն մեծ դէպքը Գերմանացիներուն ընդունելութիւնն էր Ս. Պօղոս մայր եկեղեցիին մէջ, ուր պատուոյց զիրենք աւագ սարկաւագ Սինքլէր։ Մայր եկեղեցիին ընդարձակ վայրերուն և բոլոր մատուռներուն մէջ չրջեցան հիւրերը առաջնորդութեամբ աւագ սարկաւագին, որ անոնց ցոյց տուաւ Սուրանի մէջ ինկող պատերազմական Թղթակիցներուն անուններով կանգնուած յիշատակի տախտակիկները։ Օթթոմպիլները յետոյ խմբագիրները տարին Տըլուիչ սիրուն արուարձանը, ուր Մր. Իվըն Սրայսըր իր ագարակին մէջ հանդիսաւոր նախաճաշ մը տուաւ։

ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՅԿԵՐՈՅԹԸ Ի ՊԱՏԻՒ ԳԵՐՄԱՆ ՄԱՄԼՈՅՆ.— Գերմանացի հիւրերուն ընդունելութեան ծրագրին առաջին օրուան՝ Երի ամէնէն աւելի յիշատակելի դէպքը կազմեց մեծ հացկերոյթը Բարլամէնթին չէնքին մէջ, որուն հրաւիրուած էին մասնն գերման օրագրողներէն զատ 250 նշանաւոր հիւրեր հրատարակչական, քաղաքական և դիւանագիտական Լոնտոնէն։ Հացկերոյթին կը նախագահէր Լորտ Լիվֆրի։ Անգլիական Գահոյքին ներկայացուցիչն էր գատական նախարար Լորտ Լօրպրրն, ներկայ էր նաեւ գերման դեսպան կոմս Վոլֆ Մէթէրնիխ նաեւ Լորտ Պրասի, Մր. Պրայս, Մր. Սքէնպրր, Սըր Էտուարտ Բըսէլ, Մր. Սթէտ և ուրիշներ։ Նախորդ վարչական Մր. Պալֆուր յատուկ նամակով ներում խնդրած էր իր բացակայութեան համար։

Անգլիոյ թագաւորին և Գերման կայսեր կեանքին բաժակաճառերէն վերջ, որոնք մեծ խանդավառութեամբ ընդունուեցան, գատական նախարարը բաժակ առաջարկեց Անգլիոյ և Գերմանիոյ բարեկամութեան համար։ Հաւ ի մէջ այլոց.—«Երբեք չեմ հաւատացած որ Անգլիոյ քանաւոր մարդոյ մէջ գտնուի մէկը, որ չփափաքի բարեկամական յարաբերութիւններու Անգլիոյ և Գերմանիոյ միջեւ։ (Ծափեր)։ Ասոր ապացոյցը գտնելը դժուար չէ։ Մաւաւոր արենակից ազգական ենք, և թէև երկար դարեր անցած են յորմէնետէ Անգլիացիք գերմանական զարմէն իրենց ազգը կազմեցին, բայց արեան կապակցութիւնը բնաւ ջնջուած չէ, և ապահովաբար այս կապակցութիւնը միշտ բարեկամութեան և վրս-

Լիմոնատայի պէս քիչ մը թթու չողիկ այս բոյսը թէ՝ մարդուս տաքութիւնը կ'անցընէր և թէ՝ ջիղերը կը զօրացնէր։ Երիտասարդին յանձնարարութեանը վրայ ուղեւորներուն ամէնքն ալ սկսան ծծել այս բաղեղներէն. բայց ի Մր. Վիլֆրիտ որ հակառակ ամէն կողմէ եղած թախանձանքներուն, անգամ մը իսկ չը փորձեց օգտուիլ անկէ։ Ութը օր եղած էր իրենց Լօրանկոէ մեկնելուն և ութերորդ օրուան իրիկունը Գայլօկս գիւղը հասան ուր գիշերեցին։ Գիւղացիք վերջին ծայր յարգանք կ'ընծայէին իրենց, որովհետեւ անոնց ուղեւորներ, ապակիներ, հայելիներ և ուրիշ խաղալիքներ տուած էին։ Այս գիւղացիները մեծ մասամբ ծխախոտ կը մշակէին, մարդիկը իրենց ամենապատուական ծխախոտներէն նուիրեցին ուղեւորներուն, ինչ որ խիստ նպաստաւոր տպաւորութիւն ը-բաւ։

(Շարունակելի)

...ութեան մէջ պիտի յարատեւէ։ Գերմանիոյ և Անգլիոյ միջեւ իրական վէճ մը չկայ երբէք, մենք, Անգլիացիք երբէք Գերմանացիներուն հետ թոյր խաղցուցած չենք, ընդհակառակն յաճախ անոնց հետ քով քովի գտնուած ենք թաղուած ճակատամարտի դաշտերուն մէջ։ (Ռոտրնդոս ծպիտեր։) Անգլիոյ կառավարութիւնը, որուն կը վերաբերիմ, ամէն բան պիտի ընէ Գերմանիոյ հետ բարեկամական յարաբերութիւնները պահպանելու, և ես անձամբ ոչ մէկ բան զանց պիտի ընեմ այս նպատակին ապահովելու համար։» (Ռոտրնդոս ծպիտեր։)

Դատական գործոց նախարարին այս նշանակալից բանախօսութեան վրայ անմիջապէս ոտք ելնելով խօսեցաւ գերման դեսպան կոմս Վոլֆ-Մէթերնիխ։ Դեսպանը, որ գերմաներէն կը խօսէր, ըսաւ. — «Գերմանիայէն հոս եկող ձեր հիւրերուն համար վերջին ծայր ուրախութիւն պարգեւյ մըն է ականջալուր ըլլայ այս խօսքերուն։ Ո՛չ նուազ մխիթարական է ասիկա Անգլիոյ մէջ իրենց բնակութիւնը հաստատող Գերմանացիներուն համար, որոնց կը վերաբերիմ ես ալ։ Դատական գործոց նախարարին բառերէն կը շնչէ բարեկամութիւն և բանաւոր ընթացք մը ի մասին գերման և անգլիական աղգերուն յարաբերութեանց։ Իր խօսքերը կը ցոյցնեն ազնիւ խէաղ մը, ինչպէս նաեւ առողջ բանաւորութիւն մը, որոնք պէտք է հանդիսապէս երեւին երկու մեծ ազգերուն յարաբերութեանց մէջ, (Երկարաեւ ծափեր), ա՛յն երկու ազգերուն, որոնց կացութենէն և բարքերութենէն կախում ունի մեր ներկայ քաղաքակրթութեան ապագան։ (Ռոտրնդոս ծպիտեր։) Այս կարեւոր և համոզիչ բառերը, զորս քիչ առաջ լսեցինք, ըստ ինքեան մեծ արժէք ունին, քանի որ Ն. Վեհափառութեան կառավարութեան մէկ նշանաւոր անդամին բերնէն կը ելնին, ա՛յնպիսի մարդէ մը, որ ազգերու խորհուրդին մէջ ա՛ւելի քան մեծ դիրք մը ունի։ Այդ բառերը այս կղզի-թագաւորութեան ծովեզերքներէն շատ հեռի զօրաւոր արձագանգ մը պիտի գտնեն, (կեցցէ՛ներ), ճշմարիտ և չքնաղ գոհունակութեամբ մը պիտի ընդունուին Գերմանիոյ մէջ (ոգեւորեալ աղաղակներ), եւ արդարեւ ուրախութեամբ պիտի ողջունուին Եւրոպայի մէջ ամէն անոնցմէ որոնք խաղաղութիւնը կը սիրեն։

«Հարկ չկայ որ երկարօրէն խօսիմ Լորտ Լօրպըրնի խօսած փառաւոր խօսքերուն վրայ, որոնք մեկնութեան պէտք չունին. արդէն իսկ խօսուն են, և կը մնայ ինծի միայն իրեն և Մեծն Բրիտանիոյ մէջ իրեն պէս խորհողներուն ապահովութիւն տալ, թէ այդ զգացումները Գերմանիոյ մէջ արագին արձագանգ մը պիտի գտնեն և պիտի հասկացուին, և նոյն գոհունակութիւնը առաջ պիտի բերեն ինչպէս հոս այս հաւաքման մէջ, որ պատիւը ունի Լորտ Լօրպըրնը լսելու։

«Դատական նախարարը բարեացակամութիւնը ունեցաւ քանի մը խօսք ալ իմ գործունէութեանս համար ըսելու, և կրնամ ըսել թէ իմ բաղձանքս եղած է միշտ զօրացընել յարաբերութիւնները երկու երկիրներուն միջեւ։ Պիտի շարունակեմ դարձեալ նոյնը, իմ կառավարութեանս հետ համաձայնութեամբ, ցոյչով պատիւ ունենամ ներկայ պաշտօնիս վրայ մնալու։» (Երկարաձիգ ծափեր։)

Այս երկու բարձր քաղաքական բանախօսութեանց յաջողութենէն հիւրերուն և հիւրընկալներուն շրջանակէն քանի մը ճառեր, որոնցմէ Տր. Թէոսոր Պարթի խօսածը մասնաւոր ապարդիւնութիւն գործեց։ Տր. Պարթ իր յառաջաբանին մէջ յիշատակեց «Կեանքի հաճոյքները» ծանօթ գիրքը, որուն հեղինակն է հայկերոյթին նախագահ Լորտ Էվպէրի, երբ տակաւին Սըր Ճոն Լըպօք էր։ Այս դեղեցիկ գործին մէջ, որ բազմաթիւ ընթերցողներ ունեցած է, ըսաւ Տր. Պարթ, գլուխ մը կայ բարեկամ ունենալու հաճոյքին վրայ։ Մեծ երջանկութիւն մըն է բարեկամ ունենալ անհասական կեանքին մէջ ա՛լ աւելի մեծ երջանկութիւն մըն է բարեկամ ունենալ հանրային կեանքի մէջ, բայց թերեւս ամէնէն մեծ երջանկութիւնն է բարեկամ ունենալ ժողովուրդներու միջազգային կեանքին մէջ։ Այսպիսի հաւաքումներու մէջ, մանաւանդ ճաչէ վերջ մարդ կը սիրէ յաւէտենական բարեկամութիւն երդնուլ երկուստեք, բայց կարեւորը ա՛յն է որ մարդիկ իրենց երդումնցած բարեկամութիւնը պահպանեն այսպիսի դէպքերէ վերջ ալ, երբ դարձեալ խրքանչիւրը իր դրասեղանին գլուխը անցնի և իր գրիչով պաշտպանի իր սեփական երկրին պատիւը միւս բոլոր երկիրներու դէմ։ Կը տեսնենք, որ իւրաքանչիւր երկրի մամուլը մինչեւ ակռաները զինուած է։ Լա Հէյի խաղաղութեան երկրորդ գեւդանամարտը նկատի պիտի առնէ դէնքերու գժուարին խնդիրը, սկսինք նախ մամուլին մէջ պիտի յարատեւէ։ (Երկարաեւ ծափեր։)

«Բոլոր ազգութիւնները աւելի լաւեն քան որչափ ենթադրել կուտայ իրենց համբաւը։ Թիւրիմացութիւնները աղբիւր են կասկածի և միջազգային վէճերու գլխաւոր պատճառներէն մին։ Անգլիոյ և Գերմանիոյ միջեւ այցելութիւններու այս փոխանակութիւնը պիտի պակասեցնէ հեռդհետէ թիւրիմացութեանց գոյութիւնը։ Արդարեւ չենք կրնար կոյր մնալ ի մասին միջազգային տարբերութիւններու, բայց կ'ուզենք թօթափել նաեւ սա սխալ գաղափարը թէ Տէրութեան մը վատագործ ուրիշի մը համար կորուստ է։ Աշխարհի վրայ ամէնուն համար բաւական տեղ կայ, և մրցակից մը երբեք թշնամի չէ։ Մրցումը ո՛չ միայն առեւտրական, այլ և ազգային, միջազգային և քաղաքական գործերու մէջ բացարձակապէս անհրաժեշտ է։ Ուստի անտեղի է քաղաքակրթութեան ոյժերը կործանումի ծառայութեան մէջ դնել։ Պէտք է օգտագործիլը քաղաքակրթութիւնէն, բարձրացնելու համար բոլոր Տէրութեանց մտաւորական, բարոյական և մտաւորական առտիճանը։ Այս է ճշմարիտ քաղաքակրթութիւնը։» (Երկարաեւ ծափեր։)

Բաժանաձեւերուն արտագրմն չնչտերուն համապատասխան կերպով տեղի ունեցաւ ամբողջ հայկերոյթը։ Սակայն ալ ուրախ զուարթ էին, և Գերմանացի հիւրերուն դէմքին վրայ յայտնապէս կը կարդացուէր իրենց հիւրընկալներուն կողմէ ցոյց արուած անկեղծութիւնը։

*** Ուրբաթ իրիկուն Անգլիացի խմբագիրները Լոնտոնի Աւստրիական Արուեստանոցէսի բաժնին մէջ հայկերոյթ մը տուին ի պատիւ Գերման Մամլոյն ներկայացուցիչներուն։ Իսուարտ թագաւորին և Վիկտորիա կայսրհարսի բաժանաձեւերը մեծ խանդավառութեամբ ընդունուեցան։ Մը ըսեր Սթէտ բաժակ առաջարկեց Անգլիոյ և Գերմանիոյ համար, Թ. Պ. Օքսնոր Անգլիացի օրագրողներուն անունով իր գերման պաշտօնակիցներուն բարի գալուստի օրագին բառեր ուղղեց։

ԱԼԺԵԶԻՐԱՍԻ ԺՈՂՈՎԻՆ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ՄԱՐՕՔԻ ԿՈՂՄԷ։—Մանաւոր պաշտօնով Թանգէրէն Ցաս գացող խաղալական դեսպան Սիներ Մալմուզի ընդունեց Մարօքի Իմիրին հրովարտակը, որով Մարօք ամբողջութեամբ կ'ընդունի Ալժեզիրասի միջազգային ժողովին ընդհանուր Բրօթօքոլը։ Իսպանացի դեսպանը սովորական քաղաքավարական այցելութեանց փոխանակութենէն վերջ Թանգէր պիտի վերադառնայ։

*** Ալժեզիրասի ժողովը այս տարի Ցնվ. 16ին գումարուեցաւ Մարօքի խնդիրը լուծելու համար։ Գրէթէ տասնմեկ շաբաթ տեւող խորհրդակցութենէն վերջ, որու միջոցին ժողովին գործը քանիցս սպառնաց անյաջողութեան մատնուիլ, Մարտ 31ին աւարտեցաւ պատուիրակ կոմս Վէլէզրայմի միջնորդութեան շնորհիւ միջադէպ մը առաջ եկաւ բոլոր կէտերուն վրայ։ Ժողովին պայմանագրութեան ստորագրութիւնը կատարուեցաւ պատուիրակներուն կողմէ Ապրիլ 6ին, և ժողովը լուծուեցաւ հետեւեալ օրը։ Այս պայմանագրութիւնը կը բաղկանայ եօթը գլուխներէ և 123 յօդուածներէ, գլխաւորաբար երեք իրաւունքներու վրայ։—Ոստիկանական կազմակերպութիւնը Մարօքի մէջ, զէնքերու մաքսանենգութիւնը և Մարօքեան պետական պանքայի մը հիմնարկութիւնը։ Մինչեւ 1906 դեկտ. 31 Տէրութիւնք պարտաւոր են իրենց երեսի, ժողովներուն միջոցաւ վաւերացնել այս պայմանագրութիւնը։ Ցանկալուածական պայմանագրութիւն մը կը խօսի Մարօքի էմիրին ստորագրութեան վերաբերեալ, որուն հոգը յանձնուած էր Մալմուզիի, որ հնուտ է Մարօքի պաշտօնական լեզուին։ Մալմուզիի պաշտօնին յաջողութիւնը մասնաւորապէս քայլ մըն է Ալժեզիրասի ժողովին որոշումներուն գործադրութեան ճամբուն վրայ։

ՏՐԷՅՖԻՍԻ ԴԱՏԻՆ ՎԵՐԱՒԲԵՆՈՒԹԻՒՆԸ։—Խորհրդական Մօռա Եշ։ օր վերջացուց իր տեղեկագիրը Տրէյֆիւսի գործին վրայ։ Ընթերցումը տեւեց հինգ նիսա, իւրաքանչիւրը հինգ ու կէս ժամ։ Տեղեկագիրը վերջացուց ըսելով թէ 1899 Սեպտ. 9ի Ռէննի պատերազմական ատեանին վճիռը, որով Տրէյֆիւս երկրորդ անգամ ըլլալով դատապարտուեցաւ, պէտք է չեղեալ համարիլ, և թէ դատական այդ գործը պատերազմական նոր ատեանի մը առջեւ պէտք է հանել։ Տեղեկագիրը յիշատակեց չեղեալ համարուելու համար տասը փաստեր դորս մէջ բերած են Տրէյֆիւսի փաստաբաններ և ընդհ. դատախազը, բայց, ըսաւ, անոնցմէ երեքը միայն էական են։ Դալով խնդիրը պատերազմական նոր ատեանի մը առջեւ հանուելուն, տեղեկագիրը կ'ընդդիմաբանէ ընդհանուր դատախազին և փաստաբաններուն, որոնք կը պահանջեն Տրէյֆիւսի ազատ արձակումը առանց խնդիրը պատերազմական նոր ատեանի մը առջեւ հանելու։ Տեղեկագիրը Մօռա վերջացուց։—«Կը ցաւինք որ վերջին խօսքը չենք կրնար ըսել այս խնդրոյն մէջ, այլ պարտաւոր ենք օրէնքը գործադրել խստիւ, այսօր և յաւէտ։»

Երէկ, Բշ. Նոր Նիսա եղաւ։ Ընդհանուր դատախազ Պոտուէն խօսեցաւ։ Վճռաբեկ ատեանը մէկ յարաթէն առաջ պիտի չկրնայ տալ իր վճիռը։ Մօռայի տեղեկագրին ընթերցումէն յայտնի է թէ Վճռաբեկ ատեանը պիտի ջնջէ Ռէննի պատերազմական ատեանին վճիռը։ Բայց բուն խնդիրը սա՛ է թէ այս դատական բարձրագոյն մարմինը պիտի վճռէ՞ Տրէյֆիւսի անպարտութիւնը թէ հարկ պիտի համարի նոր պատերազմական ատեանի մը առջեւ հանել զայն։

Ուսկնդիրներու բաժնին մէջ մասնաւոր հետաքրքրութեամբ կը դիտուէր իրրեւ փախուստական Լոնտոն ապրող Էսթերհազիի ամուսինը, որ բաժնուած է իր էրիկէն։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՊԱՀԱԾՈՑ ՄԻՍԸ։—Առեւտրական Նախարարութեան տեղեկագիրը կը ցուցնէ թէ Մարտ 31ին վերջացող տասնըմէկ ամիսներուն մէջ Միացեալ Նահանգներուն պահածոյ մսին արտածութեանց դրամական արժէքը եղած է 180 միլիոն տոլար, նախորդ եւմսական տարիէն 60 միլիոն տոլար աւելի, և այդ վաճառականութեան պատմութեան մէջ ամէնէն մեծ դումարը։ Մեծն Բրիտանիա, ամէնէն մեծ յաճախորդը, 66 միլիոն տոլարի արժողութեամբ երկիկ, ապրիլ, և թարմ կամ պանաոյ մսի գնած է 1905ին, 75 միլիոն տոլար ամբողջ արտածութենէն։ Նաեւ զանազան մեղէդիներու արտածութեան 100 միլիոն տոլար ամբողջէն Մեծն Բրիտանիա գնած է 80 միլիոն տոլարի, և արտածուած արշաւին 40ու կէս միլիոն տոլար ամբողջէն 36 միլիոն 750,000 տոլարի գնած է Մեծն Բրիտանիա։

Կը տեսնուի թէ Միացեալ Նահանգները ի՛նչ անագին քանակութեամբ դրամ կը շահին այս մսի առուտուրէն, և ցնական է թէ վերջին խայտառակութեանց յայտնութիւնները ի՛նչ դէշ կերպով պիտի ազդեն ամերիկեան վաճառականութեան վրայ։ Անգլիական ոսկիի վերածելով, զանազան մեղէդիներու վրայ Միացեալ Նահանգները 37 միլիոն սթերլինէն աւելի կ'արտածէ եւ դեր, որուն գրեթէ 25 միլիոնը Մեծն Բրիտանիա, այսինքն ճիշդ երեք չորրորդը։ Միւս երկիրներուն մասնաբաժին սակերը պատճառ եղած են որ ամերիկեան միսը մերժուի անոնց հրապարակէն, ասկէց զատ թէ՛ Գերմանիոյ և թէ ցամաքային միւս երկիրներուն մէջ ամենասիստ և դժուարին քննութիւնի կ'անցնին մեղէդիները։ Հետաքրքրական է իմանալ թէ Շէֆքոյի մսի թրքսթին խայտառակութիւնները ո՛րքան պիտի ազդեն այս վաճառականութեան վրայ։ Թուանշանները պիտի չուշանան այս մասին ալ։

Լոնտոնի և գաւառներուն մէջ ամենախիստ միջոցներ ձեռք առաւ կառավարութիւնը քննութիւնէ անցընելու համար Միսիսիպիի հոսանքին վար զըրկուած մսերը, որոնց ազատութիւնը այլեւս ամէն տարակոյսէ դուրս է։ Անգլիացիք արդար զայրոյթ մը ցոյց կուտան Միացեալ Նահանգաց առեւտրական այս խարդախութեան դէմ, որ զանազան հարիւրներով ա՛յն ասոնց չուռուելիք միսերով ողողած է իրենց առեւտրական առարքերը։ Անցեալ որ գումարման մը մէջ անգլիացի անդամ մը յայտարարեց թէ Եանքիներու երկրին մէջ մսին վրայ եղած քննութիւնը բոլորովին անարժէք պէտք է նկատուի, քանի որ Թրքսթնկը հոն ամենարարող են։ Կ'ըսուի թէ ամերիկեան պետական միսերուն Անգլիա ներքուումը պիտի արգիլուի։

ԶԻՆԱՍՏԱՆԻ ՆՈՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ։—Բէքինի նախորդ անգլիական դեսպան Սըր Էրնէսթ Սաթօռ հետեւեալ յայտարարութիւնները ըրաւ Զինաստանի արդի կացութեան վրայ։—«Տարակոյս չկայ որ Զինայիք խանդավառուած են Ճարոնի տուած օրինակէն։ Տեսան թէ Ծ. Արեւելեան ցեղակից մը ինչ կրցաւ ընել, և պատճառ մը չեն տեսներ թէ իրենք ալ նոյնը չեն կրնար ընել։ Զեմ ըսեր թէ ամբողջ ժողովուրդը հասկցած է այս դասը, բայց քանի մը տարիէ ի վեր, մանաւանդ վերջին երկու տարիէն ի վեր բազմաթիւ ուշիմ չինացի պատանիներ կառավարութեան ծախքով Ճարոն զրկուած են ճարոնական ինթիդոնները ուսումնասիրելու, ո՛չ միայն ի մասին անոնց նաւային և զինուորական սպառազինութեանց, այլ նաեւ ի մասին անոնց կառավարական և վարչական դրութեան։ Այս պատանիները կը տեսնեն որ Ճարոնցիք իրենց հանքերը և երկաթուղիները օտար ազգերուն չհանձնեցին, տարի, և ընականաբար կը հարցնեն պատճառը թէ ինչո՞ւ Զինաստան եւս իր հանքերը և իր երկաթուղիները իր հաշուոյն չի չիներ։ «Զինաստան Զինացիներուն» աղաղակը հիմա ընդհանուր է Բէքինի մէջ իրրեւ քնական հետեւանք վերջին դէպքերուն։»

ԱՌԵՒԱՆԳՈՒԹԻՒՆԸ ԱՄԵՐԻԿԱՑԻ ՄԷՋ։ — Շաբաթ մը առաջ Նիւ Եորքցի հարուստ գոհարավաճառի մը եօթը տարեկան աղջիկը, Ցրէտտա Մրթ դըպրոցէն տուն դարձած պահուն անյայտ եղած էր։ Երկրորդ օրը իր վարտրած ծնողքը նամակ մը ընդունեցին, որով 1000 անգ. ոսկի կը պահանջուէր աղջկան իրրեւ փրկանք։ Նիւ Եորքի և Ամերիկայի մէջ առեւանգութեան դէպքերը շատցած են վերջերս, և մինչեւ իսկ առեւանգուած պատանիներ կամ օրիորդներ բնաւ մէջտեղ ելած չեն։ Մրթի առեւանգիչը շատ վարպետութեամբ գործեց, և առաջին անգամ յաջողեցաւ աղջկան ծնողքին հետ յարաբերութեան մէջ մտնել առանց իր ինքնութիւնը յայտնի ընելու։ Սակայն երեք օր վերջ, երբ թղթակիցներ սկսան առեւանգիչը փնտռելու երեսի, ասիկա նամակ մը ղրկեց ծնողքին ըսելով որ աղջիկը պիտի սպանուի եթէ հանրային ուշադրութիւնը չարունակէ իրեն նկատմամբ։ Հայրը ոստիկանութեան խորհուրդով սկսաւ լուր տարածել թէ առեւանգութիւն չէ պատահած բնաւ, և թէ աղջիկը իր տունը կը գտնուի։ Ոստիկանութեան այս ծրագիրը յաջողեցաւ։ Առեւանգիչը նորէն սկսաւ փրկանքի իր պահանջումները, բայց ոստիկանութիւնը որ գործը գաղտնի կը հետապնդէր, վերջապէս աղջիկը գտաւ Միլատելֆիա պարտէզ տան մը մէջ, ինչպէս նաեւ առեւանգիչը։ որ Ճոն Քին անուն հարիւրանօթի պանդոկի գող մըն էր։ Աղջիկը ողջ առողջ էր և լաւ խնամուած։ Քին քանի տարուեցաւ, ուր փորձեց անձնասպան ըլլալ բայց յաջողեցաւ։ Ամերիկեան դատական տարեգրութեանց մէջ նմանը չտեսնուած արագութեամբ, կարճատեւ դատավարութենէ մը վերջ Ճոն Քին քսան տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտուեցաւ։

ՆՈՐՎԷԿԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ԹԱԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Թրօնտէմ եղական դիրք մը ունի աշխարհի քաղաքներուն մէջ։ Եւրոպայի կեդրոնը ապրող օտարականի մը համար, տարւոյն ամէնէն երկար այս օրերուն մէջ, դժուար է պատկերացնել իր մտքին մէջ քաղաքակրթութեան այս ծիր և մեկուսացած հեռաւոր վայրը, որուն վրայ արեւը մարը կը մնայ ժամը 11ին, և դարձեալ կը ծագի 1էն առաջ։ Իրիկնամուտէն դէպի արշալոյս այս արագ անցքը դիտելը աւելի եղական երեւոյթ մըն է քան հիւսիսային Գլուխին վրայ արեւը տեսնելը որ մեր կէս գիշերին վար կ'իջնէ, կը վարանի հիւսիսային հորիզոնին հանելէ առաջ և յետոյ դարձեալ կը սկսի իր ցերեկի շրջանը։ Մարդուն հաւատը չի գար որ արեւը արեւմտեան կողմը մարը չի մտներ, և արդարեւ զարմանալի է որ քանի մը տասնեակ վայրկեաններէ վերջ նորէն կ'երեւի քանի մը ասպիճան հեռի ա՛յն կէտէն ուր մարը մտած էր։ Կէս օրէ վերջ իրիկուան ժամերուն կը տեսնայ գանդաղօրէն և ակամայ ցօղէն ծոցին վրայ, և վերջապէս կէտ ձուկի մը պէս կ'ասնու. բոսորափայլ շողմամբ, իր թաթը արիւնոտ թողլով ծովուն եզերքը, և լոյսի իր փարիսակերը դարձեալ շողացնելով իր պոչին կարմիր բիծերը դէտ անեւոյթ չեղած։

Այս է գրեթէ կատարեալ պատկերը լոյսին՝ որ ամրան եղանակին կը սոսողոսկի հիւսիսային երկիրներուն ամենանմանի մայր եկեղեցիին գոր որմերուն աշտարակներուն վրայ։ Գիշեր չկայ, և ստորին լայնութեան ասպիճաններուն վարժուողները պարտաւորուած են գրեթէ միշտ ցերեկ բարի քնանալ, ա՛յն է՝ արեւուն լոյսին մէջ։ Թրօնտէմ եւանկիլեան թերակղզի մը կը լեցնէ, որուն հարաւային անկիւնը կը դրաւէ մայր եկեղեցին։ Քաղաքին մնացեալ մասը կը գտնուի լայն փողոցներու մէջ, ոչ թէ մեծ մասամբ քարէ և աղիւսէ՝ այլ ասոնցմէ աւելի հաստատ երեւոյթ մը ներկայացնելով։ Փողոցներուն երկայնքը տնկուած են ակասիաներ, խանութները լաւ են։ Արքայական դղեակը, Սթիֆթօկրտա, սիրուն փայտեայ շէնք մըն է քաղաքին կեդրոնը, 1770ին շինուած, ճերմակ ներկուած է, եաւեւ կայ փոքրիկ, և ծառախիտ պարտէզ մը։

Բայց Թրօնտէմի ամէնէն աւելի շահեկան կեդրոնը մայր եկեղեցին է։ Սկանտինաւիոյ մէջ արդարեւ չկայ բան մը որ ճարտարապետական կամ պատմական կարեւորութեան մասին ասոր մօտենայ։ Հիւսիսական պատմութիւնը քար առ քար գրուած է անոր մէջ, որ այս տեսակէտով մասամբ կը յիշեցնէ Լոնտոնի Ուէսթմինսթրի Արբայարանը։ Նախ և առաջ Օլաֆ Բիրրէ թագաւորին կողմէ հիմնուած իրրեւ խորան սրբոց կարգը դասուած այդ թագաւորին, հետզհետէ ներկայ մեծութեան ստացաւ։ Կրկին և կրկին վնասուեցաւ կայծակէն, հրդեհէն և աւերումէն, և գրժուար է այսօր ճշտիւ գտնել հետքերը նախնական շէնքին, որ ութանկիւն մատուռի մը ձեւով երկար ատնէ ի վեր միացուցուած է մայր եկեղեցիին, դասին արեւելեան ծայրը։

Թագաւորութեան պարզութիւնը համեմատաբար շատ պարզ եղաւ, գլխաւոր գիծերուն մէջ սերտիւ համաձայն ժի. դարու Նորվեկեան թագաւորներուն թագադրութեան նախնական ծէսերուն։

Քրիսթինիայի եպիսկոպոսն էր որ Մօտ թագուհիին տուաւ թագը, մականը և երկրագունդը։ (Տես թագադրութեան պարագաները երեկի Մանզուսմի մէջ)։

Թագաւորին տրուած սուրը նոյնն է զոր Բարլ Եօհան կրեց Լայբցիգի ճակատամարտին մէջ։ Բարլ Եօհան զայն և արքայական թագը, զոր իրեն նուիրած էր այն ժամանակ Պրազիլիոյ հիւպատոսը, յանձնեց մայր եկեղեցիին, ապագայ թագադրութեանց առթիւ գործածուելու համար։

ՔՐՈՆԻԿ

ՈՐԲԱՆՈՑԻ ՆՈՒԱԳԱԽՈՒՄԲԸ

Եէսի Գուլէի Ս. Յակոբայ որբանոցին համար խիստ կարեւոր առաջարկ մը կը թելադրեն։ Երբ ճիգ մը կայ, կ'ըսեն, հիւանդանոցը նորանոր բարեփոխումներով ու օգտաւէտ առաւելութիւններով օժտելու, անհրաժեշտ է Որբանոցի սաներէն նուագախումբ մը կազմել, որոշ ժամանակներու մէջ մարզելով զանոնք գեղարուեստի այս ճիւղին։ Զեռնհասներ կը հաստատեն թէ մէկ քանի տարուան աշխատութիւնը բաւական պիտի ըլլայ քսան երեսուն տղու սովորեցնել նուագի այլ և այլ տեսակները ու անոնցմէ կազմել նուագախումբ մը, որ պահանջուած ատենն նուագէ Հիւանդանոցի մէջ, հոգեկան մեծ սփոփանք մը առթելով պատրաստարեալներուն։

Սակէ զատ՝ նուագախումբը եթէ ամէն կիրակի՝ Հիւանդանոցի պարտէզին մէջ նուագէ, թէ՛ հոն յաճախող զբօսաշրջիկներ խիստ հաճելի ժամանց մը կ'ունենան և թէ պարտէզին հասոյթը կ'աւելցնայ։

Հարսնիքներու պահուն ալ կրնայ նուագել այս խումբը, նոյն իսկ պատուաւոր հարսնեւորներու մասնաւոր յարգանք մը ընծայելու և անոնցմէ նուէր մը ստանալու համար կարելի է զրկել զայն։

Վերջապէս նուագախումբի կազմութիւնը իր բազմակողմանի առաւելութիւնները ունի, որոնցմէ ամէնէն կարեւորը այն է որ տղաք անզգալաբար արհեստ մըն ալ սորված կ'ըլլան։ Ասիկայ նորութիւն մը չէ, արդէն ամէն քիչ շատ զարգացած դպրոց ունի իր նուագախումբը, որ տղոց մտաւոր զարգացման ու անոնց ճաշակին ազնուացման մեծապէս կը ստարէ։

ՍԿԻԻՏԱՐԻ Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ նախորդ Թաղ. Խորհուրդը իր 45ամեայ պաշտօնավարութեան հաշուեցոյցը սկսեալ 1901էն, զրկած է Պատրիարքարան, տոմարներով մէկտեղ, քննելու և հաստատուելու համար։ Այս հաշուեցոյցէն կը տեսնուի թէ Թաղ. Խորհուրդը պաշտօնի սկսած ատեն եկեղեցին 187,992½ զրշ. պարտքի դէմ 85,236.75 առնելիք մը ունի եղեր, և Խորհուրդը այդ պարտքերէն մաս մը վճարելէ զատ, հրկիզեալ ճեմարան-վարժարանին ապահովագինը՝ 200 օսմ. ոսկի, գանձած է Ինսիոն ընկերութենէն և այդ գումարը ճեմարան-վարժարանին անուան հասոյթ նշանակելով, առով զանազան տոկոսաւոր պարտքեր վճարած է Տնտես. Խորհրդոյ հաւանութեամբ։ Խորհուրդը դարձեալ եկեղեցւոյ սեփական անգործածելի դարձած և փլած փուռը նորոգած է, որ այսմ 3½ օսմ. ոսկի վարձք կը բերէ. այս նորոգութեան համար Թաղ. Խորհուրդը այն ատեն 100 ոսկիի փոխառութիւն մը կնքած է հաւանութեամբ Տնտես. Խորհուրդին Տիկին Սիրանոյշ Ս. Իւթիւճեանէ։ Այս 100 ոսկիի գումարէն Վէզիր խանի մէջ 10 թիւ սենեակին ¼ մասը մաղլիլ բաժինն ալ գնած է։ Նոյնպէս Խորհուրդը իր շրջանին Ս. Կարապետ եկեղեցիին կտակել տուած է Խորհուրդին անդամներէն Օհանիկ էֆ. Ունճեանի սեփական երկու փայտաշէն տուները 800 ոսկի արժողութեամբ։ Նաեւ Պոլիս Թարաքճիներու մէջ 500 ոսկի արժողութեամբ քարաշէն խանութ մը Տիկին Սագաեանի սեփական։ Պատրիարքարանը Տնտես. Խորհուրդին յանձնած ըլլալով այս հաւատներուն քննութիւնը, Խորհուրդը իր կարգին յանձնեց կեդր. համարակալին նախաքննելու և տեղեկագրելու համար։

ԳԱԼՖԱՆԵԱՆ Որբանոցին ներքին մատակարարութեան վերաբերեալ խնդիրներու համար խնամակալութիւնը անցեալ ուրբաթ օր նիստ գումարեց, ինչպէս գրեցինք։ ԵՒ ի մէջ այլոց նկատողութեան առաւ նաեւ Որբանոցին չենքին տակաւ նեղ դալը։ Այս առթիւ խնամակալութիւնը մտադրութիւն ունի Որբանոցին կից գտնուած Տաքէս Ամիրայի ընդարձակ տունը միացնել Որբանոցին ու անիկա յատկացնել նոյն հաստատութեան արհեստարանի բաժնին և կամ ուրիշ պէտքերու։ Այս առթիւ Բարթող էֆ. Թէլեան ընկերակցութեամբ Բարթող էֆ. Հիւնքարպէյէնեանի և երկրաչափի մը, վաղը Խաչիւղ պիտի երթայ, Որբանոցին կից գտնուող այդ տան վրայ տեղական քննութիւն մը կատարելու և անոր հանգամանքները ճշդելու, որպէս զի ըստ այմ խնամակալութիւնը կատարել հարկ եղած օրինակա՛ ձեւակերպութիւնները չենքին չնչութեան համար։

ԳԱՆԴԻՂԻի եկեղեցիին և վարժարանին նորոգութեան պէտք տեսնուած ըլլալով, ասկէ առաջ Պատրիարքարանի կողմէ նուիրահաւաքութեան կոնդակ մը արուած էր տեղւոյն Թաղ. Խորհուրդին։ Տ. Եղբայր վրդ. Սաչեան ընկերակցութեամբ Թաղ. Խորհրդոյ մէկ անդամին, այս շաբաթուընէ սկսաւ բարեսէրներու նուէրները ստանալ ինչպէս նոյն աղքատիկ եկեղեցիին և դպրոցին։ Մինչեւ հիմա հաւաքած է մօտ տասը ոսկի։

ՍԿԻԻՏԱՐԻ միացեալ թաղերու Թաղ. Խորհուրդը նոր կազմակերպութիւն պիտի ստանայ, քուէարկութեամբ ընտրուելով, ինչպէս գրած էինք։ Ամիսներ Թաղ. Խորհուրդը առջի օր ընդունեց հրաժարականը Թաղին աղքատախնամին, որ իր ութամեայ մատակարարութեան հաշիւներն ալ մատուցած էր։ Թաղ. Խորհուրդը աղքատախնամի գործերը վարելու համար առժամեայ մարմին մը կազմեց իր անդամներէն Թումիկ Սարքիսեան, Բարսեղ Աւետիսեան և Մաքսուտ Նարեան էֆ.ներէն, որոնք ցնոր անօրինութիւն պիտի մատակարարեն աղքատախնամին գործը։ Խորհուրդը որ նիստ կազմած էր Թաղին քարոզիչ Տ. Մկրտիչ եպս.ի նախագահութեամբ, յետոյ կարդաց Պատրիարքարանէ ղրկուած ընտրական հրաւանգը, և երեք թաղերու ծանօթ անձնաւորութիւններէն ընտրողական ժողով մը կազմեց հետեւեալ կերպով.—Տեսուչ՝ Բարթող Թէլեան, Գարեգին Տէմիրճիպաշեան, Բեռել Մարգարեան, Գրիգորիկ Նէշտէրեան և Վահան Փափազեան՝ Սէլամսզէն։ Ցարութիւն Ալթըքարմաքեան, Կարապետ Պամանեան, Գրիգոր Էրմէնեան, Երուանդ Բարաեան, Գրիգոր Իմատեան, Յարութիւն Մուրատեան, Յովհաննէս Տ. Յակոբեան, Կարապետ Խերպէկեան, Մէհրան Ասատուրեան և Եբրահիմ Ձենգեան՝ Իմատիէէն։ Լեւոն Սուրէնեան, Ալիքսան Սագաեան, Ալիքսան Ալիքսանեան, Վաղինակ Փափազեան և Տիգրան Գըլըճեան՝ նոր Թաղէն։ Այս անձնաւորութեանց հրաւիրագիր ղրկուեցաւ որ ներկայ գտնուին առաջիկայ կիրակի խորհրդարան։ Թաղ. Խորհուրդը անցաւ դպրոցական պիւտճէին։ Հոգաբարձութիւնը այս առթիւ ներկայացուց նոր պիւտճէ մը որով առաջիկայ տարեշրջանէն սկսեալ ամսական 10,500 զրուշ ծախք պիտի ըլլայ դպրոցներուն՝ փոխանակ 12,800ի, որով ամսական 2500 զրուշի գումար մը կը խնայուի։ Նոր կարգադրութեամբ երեք վարժարաններու մնօրէնը միայն պիտի ըլլայ ըստ առաջնոյն։ Դպրոցները տարեկան 300 ոսկի բաց մը ունէին և Թաղ. Խորհուրդը ստիպուած՝ ձեռնարկեց այս խնայողութեան ուրիշ գոյացած 200 ոսկիին վրայ, պիտի ջանայ 100 ոսկի ալ բարձել դպրոցական թոշակներու յատկութենէն, և առանց բացի հաւասարակշռել պիւտճէն։

*** Սկիւտարի վարժարաններուն այս պիւտճէն որ թուղթի վրայ հաշուած է, տեսնենք իրականին մէջ գործադրելի պիտի ըլլա՞յ։ Ամէն պարագայի մէջ նորընտիր Թաղ. Խորհուրդին կ'իյնայ վերջնական ձեւը տալ այդ գործին։

ԱՐՄԱՇԷՆ կը գրեն մեզի։— Ամէն տարի այս ատենները տեղւոյս ջուրի աղբիւրները չմնալու խնդիրը մէջտեղ կը դնենք ու խօսքով կ'անցընենք ժամանակը։ Բայց գէթ այս անգամ կը յուսանք որ ջուրի խնդիրը յաջող ելք մը առնէ, հորիւս վանահարական փոխանորդ Տ. Թորգոմ Ծ. վրդ.ի, որ արդէն սկսած է պէտք եղած հրահանգները տալ որոնց որ անկ է։ Քանի որ խօսքը ջուրի վրայ է, կարելի չէ չյիշել բարձրաւանդակի ջրհորին չմնալիութիւնը, որու մօտ օրէն պիտի ձեռնարկէ վանուց միաբան Արսէն վրդ. Եղիկեան, եթէ սակայն օդերը թոյլատրեն։ Այդ բարձրաւանդակը Դուրեան Սրբազանի երբեմնի սիրական վայրն է և կը գտնուի վանքին արեւմուտքը, քիչ մը դէպ հիւսիս, ուր հանելու համար 10-15 վայրկեանի վերելք մը կը բաւէ։ Այդ վայրկեանի մը գրեն մեզի

վայրը սակէ երեք տարի առաջ ծառուտ ու մշտատուտ անտառակ մըն էր, զոր Արսէն վարդապետ իր անձնական աշխատութեամբ հարթեց ու յարդարեց և ամիսիթատրոնի մը ձեւը տուաւ անոր. ասոր համար է որ Արսէնաչէն-Բարձրաւանդակ կը կոչուի։ Բարձրադիր, օդասուն ու հովասուն այդ վայրը որ կը հանդիսաւորուի կողմերներով ու նշաւարիներով, սքանչելի տեսարան մը ունի։ Այսպիսի բնական գեղեցկութիւններով օժտուած տեղի մը համար անհրաժեշտ էր ջուր մը որուն վրայ կը մտածէր միշտ Արսէն վարդապետ. վերջապէս բարերարուհի մը կուգայ փարատել վարդապետին մտածումները։ Այդ բարերարուհին է Պոլսոյ վաճառականներէն Գարեգին էֆ. Ադամեանի ընտանիքը, Տիկին Ագնիս որ անցեալ տարի Վերափոխման տօնին ուխտագնացութեան ժամանակ, վարդապետին դիմումին վրայ կը խոստանայ նիւթական օգնութիւն մը ընել, և ահա այսօր այդ խոստումն է որ կը կատարէ նուիրելով 10 օսմ. ոսկի ջրհորին չինութեան համար, ի մեծ հրճուանս Արսէն վրդ.-ի։

—Հակառակ տեղւոյս գարնանային օդերու համաչափ գեղեցկութեան որ առ ինքն կը ձգէր բազմաթիւ ուխտաւոր-տիրեր, դժբաղդաբար այս տարի գարնանամուտէն ի վեր գրեթէ չունցանք կանոնաւոր օդ մը, այնպէս որ անձրեւ, կարկուտ, փոթորիկ, մշուտխուր հանդիսատեսն ըրին գնով իրենց։ Բնութեան այս քմահաճոյքները ազդեցին նաեւ թթատատներուն վրայ, խամրեցուցին մասամբ տերեւները, որով գիւղիս հողագործ ժողովրդեան կարեւոր մէկ զբաղումը՝ ջերմաբուծութիւնը, հակառակ այնքան տաժանքներու, ուրիշ տարիներու արդիւնքը չտուաւ։ Եթէ օդերու այս ընթացքը, որու մասին այլուս յուսահատ ենք, չարունակէ, մնացեալ պիտի տայ մեզ, որովհետեւ տեւական խոնաւութիւն մը միշտ վտանգ կը սպառնայ հունձքերուն։ Արդէն հողագործը անցեալ տարի դժբաղդութիւնն ունեցաւ զոհ տալու պաճարախտին իր եղները,— այս տարի դուարի տարբեր հիւանդութիւն մը ծայր տուած է,— եթէ ձախողին իր հունձքերն ալ, այն ատեն նիւթական չատ անսպասա կացութեան մը պիտի մատնուի։

ԱՏԱԲԱԶԱՐԻՆ կը գրէ մեր թղթակիցը.—Քաղաքիս Ս. Հրեշտակապետ և Ս. Կարապետ թաղերու երկուսու մեծաւոր վարժարաններու տարեկան հրապարակային հարցաքննութիւնները չարթուս կսկսին։ Թէ՛ մանչ և թէ՛ աղջիկ չրջանաւարտ կարգերու ընթացաւարտի քննութիւններուն համար կարող ու բանգէտ երիսեռ անձերէ կազմուած Քննիչ Յանձնախումբ մը որոշուած է։ Կը յուսանք որ, այս առաջին տարուան համար, բաւական լաւ արդիւնք մը պիտի տայ եղած կրթական նոր կազմակերպութիւնը։ Այս տարի երկու թաղերը կունենան հինգ մանչ և տասներկու աղջիկ չրջանաւարտներ։ Կրթական այդ կազմակերպութեան չարունակութիւնը առաջիկայիս համար կը յուսացուի որ աւելի յաջող ու արդիւնաւոր ըլլայ հետզհետէ։

∴ Ուրախ ենք այս անգամ յայտարարելու որ քաղաքիս չորս թաղերու դպրոցական կալուածներէն եղող Գարաղամ տիպի պանդոկ-կաղինոյի նկատմամբ ժողովուրդին ունեցած անտարբերութեան համար, անցածները Մանզումէի մէջ գրուած պզտիկ թղթակցութիւնը քիչ չատ իր բարերար ազդեցութիւնը ունեցաւ, սակայն դեռ ոչ այնչափ զոհացուցիչ վիճակի մը մէջ։ Սա օրերուս թէև արտակարգ ոգեւորութիւն մը կը նշմարուի հոն, սակայն ատիկա պէտք է վերագրել Սինէմատօկրաֆի պարբերական սքանչելի ներկայացումներուն, զոր կուտայ գերմանական խումբ մը։ Իրաւ է թէ ուրիշ անգամներ Սինէմատօկրաֆի ներկայացումներ տեղի ունեցած էին քաղաքիս մէջ, բայց ատոնք իրենց տեսարաններուն սիրունութեամբը, զուարճալիութեամբը, մանաւանդ նորութիւններովը հանդիսականներու ստուար բազմութիւն մը կը քաշէն իրենց։ Մանաւանդ ի մէջ այլոց Ամերիկեան մսի դրրսաներուն զեղծումները — այժմէութիւն ունեցող խնդիր արդէն—տեսնել պէտք է, թէ ինչպէս սատած... շուները, կատուները և մարդկային դիակները մեքենային մէջ մանելով ապուխտ ու երշիկ եղած դուրս կ'ելլեն անկէ...։ Ասարազարցիներուն համար, որոնք զուրկ են գրօսանքի միջոցներէ, բան մըն է ասիկա, սիրուն և հաճելի մէկ երկու ժամուան ժամանցի առիթ մը։ Միւսք կայ թաղ. վարժարաններէն մէկուն մէջ ալ կիներու յատուկ ներկայացումներ տալ ի նպաստ վարժարաններուն։ Գէշ չէ, ինչո՞ւ կիները զրկուին սասկ օգտակար և միանդամայն հաճոյալի զբօսանքէ մը։

ԴՊՐՈՅԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ

Կէարկ-Բաչայի Ամերիկեան Երկսեռ Վարժարանի տարեկան հարցաքննութիւնները Երկուշաբթի օր սկսան, և չորս օր տեւեցին։ Շրջանաւարտ կարգին վկայականներու բաշխման հանդէսը Ուրբաթ օր տեղի ունեցաւ. վարժարանին ընդարձակ և գեղեցիկ պարտէզին մէջ։ Հանդէսին կը նախագահէր Վեր. Հ. Մ. Ալէն։ Ներկայ էին մայրաքաղաքիս Հողանոցական գեսպանատան մատուռին քարոզիչ Վեր. Ֆրու, Վեր. Ճ. Քէքէթ, Տոքթ. Հ. Ս. Պալմըմ, Վեր. Յ. Դ. Դրիգորեան, Օր. Ա. Մ. Պրոնցա, աշակերտներու ծնողքներ, ազգականներ և երկսեռ մեծ բազմութիւն մը։ Ներկայ տարուան չրջանաւարտներն են Օր. Հերմինէ Աճառեան և Օր. Եղիսաբեթ Իսմէրեան։ Առաջինին ձաւին նիւթն էր «Դպրական սեռի բարձրագոյն դաստիարակութիւնը» և երկրորդինը՝ «Դպրական սեռի միջնակարգ դաստիարակութիւնը։» Վկայականները բաշխեց Վեր. Ալէն, որ խօսեցաւ նաև իմաստալից և օգտաշատ «Հուսք Բանի» մը։ Յետոյ Վեր. Ֆրու երեք գեղեցիկ գիրքեր մրցանակ տուաւ այն ուսանողներուն, որոնք Անգլերէնի մէջ բարձրագոյն թիւերը շահած էին։ Ս. Մրջանակը ընդունեց Օր. Հերմինէ Այվեան, Բ. Մրջանակը՝ Պ. Երուանդ Ց. Դրիգորեան և Գ. Մրջանակը՝ Պ. Իրիան Սօֆիրիստոս։ Հանդէսի միջոցին դաշնակի ընկերակցութեամբ քաղցրալոյս տուեցին երգեցին Օրք. Վարսենիկ Այվեան և Հերմինէ Այվեան, Ագապի Ս. Թաթեան և Եղիսաբեթ Իսմէրեան, Մանրիկ Թէլֆիկեան և Էֆրոնիա Յ. Դրիգորեան։ Թէ դաշնակի վրայ սօլօ նուագեցին Օրք. Հերմինէ Աճառեան և Սիրուհի Ս. Զարիկեան։ Դպրոցական այս սիրուն հանդէսէն վերջ ներկաներէն չատեր պատուասիրուեցան վարժարանին բազմանոյ տնօրէնուհի Օր. Ա. Պ. Ճնսի կողմէ։

ԷԱՐՏՆԹՔ

Դրրպի վաճառական Յակոբ էֆ. Թօփալեանի և Օր. Եաղուտ Դ. Տատեանի հարսանիքան հանդէսը տեղի պիտի ունենայ առաւիկայ երկուշաբթի 19 Յունիս, ժամը 6ին (Ը. Թ.) Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցիին մէջ։ Շնորհաւորութիւնները պիտի ընդունուին Սրբանոցի սրահին մէջ։

ՐԷՍՄԻ

ԹԷՎՃԻՇԱԹ

Այտրն վիլայէթը ճէլիլէսի մէքթուպի մուավինի սասա. Ահմէտ պէյ էֆէնտիյէ Մէրիֆէին ռիւթպէի Ուլա սընրքը սանիսի թէվֆիհ պույրուլմուշ տրը։

∴

Գուտսը Շէրիֆ սանճաղը մուհասէպէճիլիկինէ Գարասի սանճաղը մուհասէպէճիսի իզզ. Հասան էնվէր էֆէնտի. Գարասի սանճաղը մուհասէպէճիլիկինէ՝ Գուտսը Շէրիֆ սանճաղը մուհասէպէճիսի իզզ. Մէհմէտ Սալիմ էֆ. թային պույրուլմուշ տրը։

ՆԵՐՔԻՆ

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՌՈՒՄԱՆԻԱ.— Ռումանիոյ կարող թագաւորը նամակով մը ծանուցած էր Մ. Բաբինիսի Պոլսոյ դեսպան անուանուիլը։ Այս նամակին ի պատասխան գրի առնուած կայս. նամակը յանձնուեցաւ Արտաքին գործոց նախարարութեան, որ զայն պիտի ղրկէ Ռումէն արքունիքը։

ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐԸ.— Երէկ գրած էինք թէ կայս. Իրատէ մը արտօնած է առանձնաշնորհեալ (բռիօրքռկ) պարտաթուղթերուն փոխանման գործողութիւնը։ Այս նոր փոխառութեան ամենամեծ մասը Բարլինի մէջ հրապարակ պիտի հանուի։

ԹՐԱՄՈՒԻՑ.— Սէլանիկի երեւելիներէն Համսի փաշա արտօնութիւն խնդրեց Հալէպի մէջ թրամուէյ մը հաստատելու։ Պայմանները նպաստաւոր գտնուեցան։

ՓՈՂՈՑՆԵՐԸ.—Քաղաքապետութիւնը նկատելով որ կարգ մը փողոցներու երկու կողմը խանութներու առջեւ վաճառման տեղեր կը հաստատուին անոնց վրայ ծածկոյթներ դրուելով, չուաներ երկարելով եւլն. որով անցուդարձը կը դժուարանայ, ծանոյց ամէն կողմ որ այդ մասին օրէնքին տրամադրութիւնները յարգուին։

ԳՈՒՐԵՐՈՒՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ.—Ինչպէս յայտնի է, երբ գիրքերու համար տպագրութեան արտօնութիւն խնդրուի, ատոնց իւրաքանչիւրին իրարու յարմնման երեքական օրինակին վրայ Հիմարի երեսթուղթին մէջէն դրուշնոց իլմուխապէրները կը փակցուին և ձեռնտաս պաշտօնարանին կը մատուցուին։ Նահանգներու մէջ պաշտօնական արտօնագրի մը համաձայն տպագրուած գիրքերու հրատարակութիւնն ալ այն ատեն կ'արտօնուի, երբ տպագրուած օրինակը յարմնման ըլլայ վաւերացեալ օրինակին։ Այդ կերպով հրատարակութեան արտօնութիւն ստացած տպագրուած գիրքերէն հինգական օրինակ և տասը տպարանէն առնուելիք յայտագիրը՝ հրատարակութեան քանակութիւնը ծանուցանող, Ձեռնտաս պաշտօնարանին կը ղրկուին։ Այս յայտագիրներուն վրայ երեքական դրուշնոց դրոշմաթուղթ փակցուելէ ետքը տիրոջը կը վերադարձուի։ Կրթական նախարարութիւնը նկատելով որ, հակառակ այդ տրամադրութեանց, կրթական վարչութեանց կողմէ առանց դրոշմաթուղթի և կամ պակաս թիւով օրինակներ կը ղրկուին, ծանոյց ամէն կողմ թէ պէտք է վերոգրեալ տրամադրութեանց համաձայն ղրկուին։

ՑՈՅՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ.— Գրաճալրի նոր սրբանոցը.—Ֆէէերի Պատրիարքարանի պաշտօնաթերթը պատմական տեղեկութիւններ կը հաղորդէ Գրնալրի Յունաց վանքին վրայ, որ վերջերս վերածուեցաւ աղջկանց որբանոցի։ Վանքը կը հանի 1070 թուականին։ Շինուած է Ռոմանոս Գրդ կայսր կողմէ որ կը կոչուէր Դէնգիմէ», հաւանաբար Կապադովկիոյ Նազիանզայէն։ Բոլոր Գրնալը կղզին կը պատկանէր վանքին, որու սեփականութիւնը կորսնցուց դարէ մը ի վեր վաւերաթուղթերու պակասութեան կամ անկանոնութեան պատճառաւ։ Հրդեհներէ և երկրաշարժներէ մեծապէս վնասուած, 1722ին վանքը նորոգուեցաւ և երկու տարի ետք, անոր մատակարարութիւնը յանձնուեցաւ Դալաթիոյ Յունաց Ս. Յովհաննէս եկեղեցիին խնամակալութեան, որ մեծ մասամբ կարգադրելէ ետք անոր պարտքերը, 1728ին զայն յանձնեց Անտրոս վանքին մէկ եկեղեցականին, որ վճարեց մնացեալ պարտքը։ 1746ին վանքը անցաւ Դաղկեդոնի մետրապոլիտ Կապրիէլի որ բոլոր պարտքերը վճարեց, բայց երկու տարի ետք այս եկեղեցականը վանքը բոլոր կղզիին հողերովը փոխանցեց իր յաջորդին Եուանիքոս Քարաճաի, որ յետոյ եղաւ Պատրիարք։ Այս եկեղեցականը զայն նկատեց իբրեւ իր անձնական կալուածը, մինչ կը վերաբերէր բոլոր Դաղկեդոնի Մետրապոլտարանին։ Ժամանակ մը զայն տուաւ Դանուբեան իշխանութեանց աշխարհական ասպետանատորներէն մէկուն, որ իր արտօնութեամբ և գումարի մը փոխարէն թողուց զայն Վալաքիոյ իշխան Ալեքսանդր Իպսիլանթիի։ Այն ատեն էր որ իշխանը Գրնալրի վանքը միացուց Հէյպէլիի Քամարլոթիսա Աստուածածնի վանքին, որ նոյնպէս իր հակողութեան յանձնուած էր։ Գրնալրի վանքը վերաշինուեցաւ 1785ին Այնորոյի Կրէկուտա վանքին միաբաններէն մէկուն կողմէ, ինչպէս գրուած է հանգուցեալ Էֆիէն Քարթիոտորիի ծանօթութեանց գիրքին մէջ։ Վերջին դարուն առաջին տարիներուն, վանքը ունէր բազմաթիւ հօտեր Կղզիին մէջ, որ այն ատեն ամայի էր դեռ, ինչպէս նաեւ երկրագործական գործիքներ, իրեն հաչուոյն բանող մշակներուն համար։ 1810էն ի վեր զատուեցաւ Հէյպէլիի վանքէն և Իսպիլանթի ընտանիքին նուաղ օգտակար պաշտպանութիւնն առնուելով, մաս կազմեց Պոլսոյ Պատրիարքութեան և մատակարարուեցաւ եպիսկոպոսով մը։

∴ Կիրակի առաւ կատարուեցաւ Ֆէէերի բարձրագոյն վարժարանին վկայականաց բաշխման հանդէսը, նախագահութեամբ Տ. Եռաքիմ Պատրիարքին։ Ներկայ էին նաեւ Հեսպան Մ. Կրիքարիս, սինօդականներ և բազմաթիւ անձնաւորութիւններ։ Այս տարի 37 հոգի վկայական ստացան։

∴ Պատրիարքը յանձնարարական տուաւ հինգ Ռուսերու, որոնք այցելելով Այնորոյի վանքերուն մասնաւորապէս, երաժշտական հին ձեռագիրներուն լուսանկարները պիտի առնեն, Ռուսերուն մէջ գործածուած երաժշտական հին գիրերուն ուսումնասիրութեան համար։

∴ Պոլսոյ Յոյն վարժարանները.— «Բանսթանթինուբոլիս» խստօրէն կը քննադատէ Պոլսոյ յոյն վարժարաններուն համար Ուսումնական Խորհուրդին պատրաստած կրթական ծրագիրը։ Խորհուրդը ուզած է բարեփոխել արդի կրթական դրութիւնը, բայց ամէն ինչ չրջափոխած է։ Փոխանակ ֆրանսերէն լեզուին և առեւտրական գիտութեան ուսմանց արդէն իսկ անբաւական ժամերը աւելցնելու, ընդհակառակը պակսեցուցած է։ Այսպէսով խորհուրդը ասպարէզ կը կարդայ հանրային կարծիքին, տրամաբանութեան և ամենապարզ լաւ իմացողութեան։ Որովհետեւ բացի խորհուրդէն ամէն մարդ համաձայն է ընդունելու թէ այն դարուն մէջ ուր կ'ապրինք տղաք պարտաւոր են ձեռք բերել գործնական տարրեր, յետոյ կարենալ պէտք եղածին պէս դիմագրաւելու համար հայի տակաւ իսպառացող պայքարին։ Թուրքերը, Հայերը և Հրեաները, ամէնքն ալ կը բարեփոխեն իրենց դպրոցական ծրագիրները՝ ժամանակին պահանջմանց համաձայն։ Ասոր վարժարաններու վրայ չխօսելով կրնանք միայնակել Գալաթասարայ վարժարանները, որոնց համար պատրաստուած նոր ծրագիրը ճշմարտապէս նախազգուշութեան արժանի է։ Անոնց մէջ այժմ կը սորվեցնեն հինգ լեզու, թուրքերէն, ռուսերէն, յունարէն, ֆրանսերէն և գերմաներէն։ Ցառաջիկայ տարի անպլիերէն ալ պիտի աւանդուի։ Կ'արժէ մէջ բերել օրինակը Մ. Անակտոսթորուլոսի որ իր ծննդավայրին՝ Եանեայի մէկ քաղաքին մէջ հաստատած վարժարանին մէջ թուրքերէն, ֆրանսերէն և անգլիերէն լեզուներու ուսուցումը սահպղական ըրած է։ Ուսումն. Խորհուրդը իր այդ ծրագրով վոխանակ ծառայելու կրթութեան առաջդիմութեան, անոր դէմ կը պայքարի։

ԳԻՆԵՏՈՒՆՆԵՐԸ ԵՒ ՈՃԻՐՆԵՐԸ.— Բroosou ոճիրներու յանախադէպ ըլլալը կը վերագրէ Պոլսոյ զանազան կողմերը տակաւ աւելցող գինետուներու։ Ցոյն թերթը կը հարցնէ թէ կարելի չէ՞ արդեօք որ Քաղաքապետութիւնը ջնջէ թաղերու մէջ ոգելից ըմպելիներու վաճառատները, միայն որոշ տեղեր առնոյց բացուելը արտօնելով։

ԳՐԱԴԻՏՈՒՀԻ ՄԸ.— Միս ձէյն Մինս Սէժվիք, ամերիկեան և անգլիական գրական աշխարհին ծանօթ գրագիտուհի մը առջի օր Պոլիս ժամանեց և իջեւանեցաւ Թարապիա։ Օր. Սէժվիք հելլենագէտ մըն է և չատ մը գործեր անգլիերէնի թարգմանած է։

ԱՒՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ վարչութիւնը վերջերս վեց պաշտօնեայի պէտք ունենալով մրցման քննութիւն բացեր էր ֆրանսերէն լեզուով։ Կը լսենք թէ ներկայացող 30 հոգիին մէջ առաջին հանդիսացեր է Ս. Յակոբ Որբանոցի նախկին սաներէն և Կայս. Լիսէի անցեալ տարուան յաջողակ չրջանաւարտներէն Յարութիւն էֆ. Քէչէճեան։

ՊԱՐՍԻՑ դեսպանատան առաջին թարգման Յովհաննէս խան, առջի գիշեր Պոյաճբաշիւղի իր ծովեզերեայ տանը մէջ սեղան մը տուաւ ի պատիւ դեսպան Միրզա Ռիզա խանի։ Ներկայ էին նաեւ դեսպանատան պաշտօնեաները և Պարսկ երեւելիներ։

ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐԸ.—Կրթական նախարարութիւնը նկատելով որ Պոլսոյ և արուարձաններուն մասնաւոր վարժարաններու տեսակը, հիմնադիրը ու Տնօրէնը, ուսուցիչները և պաշտօնեաները Կրթական պաշտօնարանին ծանօթ են ու արձանագրուած, հարկ դատեց որ գաւառներու մէջ հաստատուած մասնաւոր վարժարաններու մասին ալ այդ կարգի տեղեկութիւններ ստանայ և արձանագրէ։ Հետեւաբար այդ նպատակով պատրաստուած տպագրեալ ցուցակներ պիտի ղրկուին բոլոր նահանգները։

ՇԻՐԲԷԹԻ ԽԱՑԻԻՆ Վարչութիւնը նուաղուրդի դրած է տոմակի համար կարուած 15 միլիոն խաւաքարշներու հայթայթումը։ Պայմաններուն համար դիմել Դալաթիա, Վարչութեան գրասենեակը, ամէն օր, բացի Ուրբաթէ և Կիրակիէ, կէս օրէն սկսեալ մինչեւ չորս ժամ ետքը։ 10—1

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԿԵՂԾ ԴՐԱՄՆԵՐ.— Իզմիրի թերթերը կ'ըսեն թէ ժամանակէ մը ի վեր կեղծ երկուքնոցներ կը տրուէին տեղւոյն նամակատան, որով ատոնց հեղինակները կը փնտռուէին։ Վերջերս կեղծ դրամ տուող Քէլիմէն անուն հայ մը ձերբակալուելով ոստիկանութեան յանձնուեր է։ Ատոր սուտը խուզարկուելով շատ մը կեղծ դրամներ գտնուեր են։

∴ Գրուեցաւ մաքսային վերատեսչութեան որ Պուլկարիոյ կողմերը պատրաստուած կեղծ մէճիլիքներու մուտքը արգիլուի։

ՈՂՈՂՈՒՄՆԵՐԸ.—Ամբողջ Իզմիրի վիճակին մէջ, ընդարձակ տարածութեան մը վրայ անցած օրերուն պատահած զարհուրելի հեղեղներուն հետեւանքով—որոնց մասին Մանզումէ օր օրին մանրաման տեղեկութիւններ տուած էր արդէն—դեռ չրջականներու հետ հաղորդակցութեան միջոցները եթէ ոչ անկարելի, բայց խիստ դժուար ու տաժանելի վիճակի մը մէջ կը գտնուին։ Տեղատարափներէն դոյացած և թէ յորդած գետերուն ու առուակներուն ջուրերը տակաւին չեն քաշուած։ Հունձքն ու բուսականութիւնը տեղ տեղ բոլորովին փճացած լմնցած է։ Հետզհետէ մարդկային կորուստներու լուրեր ալ կը հասնին։ Հէնտէկի կողմը հայ գիւղի մը բնակիչներէն վեց հոգի դաշտերուն մէջ, ծառի մը տակ կայծակին զոհ դացեր են։

ԱՁԲԱՑ ԱՌԱՒԻ ՓԱԽԱՒ ՄԸ.— Դալաթիա, Սարաճէի փողոց բնակող Վասիլիքօ անուն կինը առջի գիշեր, իր բնակած տան ուրիշ մէկ սենեակը բնակող Սքիրոյի աչքի լոյսի դնաց, անոր նորածին մէկ մանչուկին մկրատութեան առթիւ։ Այս պատուն աչք բաց գող մը մտաւ Վասիլիքոյի սենեակը և շրթներով 50 ոսկիի չափ դրամ ելն. փախաւ։ Կինը երբ իր չնորհաւորութիւններէն դարձաւ, սարսափահար մընաց այս անակնկալին առջեւ։

ԴՈՂԵՐՈՒ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ.— Ոստիկանութիւնը երէկ Քալոնոնը Քօլլուքի կողմը ձերբակալեց Եորկի և Բաքալ անուն երկու հոգի, որոնք հեղինակները կը կարծուին Բանկպիթի կողմը վերջերս գործուած գողութեանց։

ՀՐԴԵՀԻ ՍԿԶԲՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ մը տեղի ունեցաւ Բերա, Անյալը Զէյմ Մատամ Սթէմցի տունէն, և քիչ մը սեղ այրելէ ետք մարեցաւ։

∴ Շաբաթ գիշեր մեծ խուճապ մը առաջ եկաւ Բրթիս-Շանի թատրոնին մէջ, կարծուելով թէ հրդեհ ծագած է։ Իրականութիւնը սա էր որ սինեմատոկրաֆի թել մը փռնկած էր և չարչի իրերուն տարածած էր բոցերը, սակայն կարելի եղաւ չուտով առաջքը առնել։

ՑԱՐՁԱԿՈՒՄ.— Լուսն էֆ. Սարըեան առջի գիշեր երբ իր երկու զաւակներուն հետ Թարաբիա, Բէշիկթաշ փոզոց իր տունը կերթար, յանդուգն քարեխաս մը յարձակեցաւ անոր վրայ, գրպանները պարպեց և փախաւ։ Թերթերը այս առթիւ կ'ըսեն թէ նոյն փողոցը չատ կը յաճախեն քարեակահանները և գիշերանց հանկիս անցնիլ ապահով չէ։

ՀԱԻԱՏԱՐՄՈՒԹԻՒՆ.—Կառապան մը, գաղթական Մուսթաֆա, առջի օր Սկիւտարի չուխային մէջէն դուռ քարեակ մը որ 59 ոսկի կը պարունակէր։ Բանկը, թղթատարական վարչութեան պաշտօնեաներէն հանի Ալի Բաթիպ պէյինն էր, որ զգալով թէ զայն կորուսած է, սկսաւ փնտռել։ Դաղթականը երբ հասկցաւ իր դատին տիրոջ՝ վերջինը չտուակ անոր յանձնեց քարեակը, ստանալով 5 ոսկի պարգեւ։

ԿԱՌԻՒ ԱՐԿԱԾ.— Բասիմ էֆ. անուն անձ մը առջի օր կառքով Այնալը Զէյմէէն անցած ատեն ձիերը խրտչեցան և սկսան արշաւել։ Բասիմ էֆ. որ կառքը կը վարէր, չկրցաւ զսպել ու վարիկան։ Զիերուն կիցկրէն կառքը մասամբ կոտրտեցաւ։ Բասիմ էֆ. ծանրապէս վիրաւորուած ըլլալով հիւանդանոց տարուեցաւ։

ՊԱՏՈՒՀԱՆԸ ԲԱՑ ՄԻՆ ՊԱՌԿԻԲ.—Գուլէ Գարուի Պաքը փողոցին մէջ Բաքալի անուն մարդ մը, առջի գիշերը տունը գնաց պատկելու։ Բաճկոնակը հանեց ու պատուհանին առջեւ գտնուած քանաբէին վրայ դրաւ. օդը տաք էր. ուստի պատուհանը բաց թողուց և պառկեցաւ։ Առտուն երբ կեաւ բաճկոնակը անհետացած էր։ Գրպանին մէջ կար 15 հատ օսմ. ոսկի, 25 մեճիտական, 10 մէճիտիէ եւն.։ Պատուհանը փողոցին չատ մօտ ըլլալով, կ'երեւայ թէ գողը պատուհանէն մտած ու չորթած էր այդ մեծարժէք բաճկոնակը։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲԱՐԻՋ, 24 Յունիս.— Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախկին նախարար Մ. Տէլքասէ ճառ մը արտասանեց Ֆուայի մէջ և յայտարարեց թէ անհրաժեշտ է ամրացնել Ֆրանսայի արտաքին դաշնակցութիւնները, ու սիրալիր համաձայնութիւնները և սպառազինութիւնները պահպանել՝ աշխարհի խաղաղութիւնը ապահովելու համար։

— Ֆրանսայի արտաքին գործոց պաշտօնարանին մէջ տրուած դիւանագիտական հացկերոյթէն ետքը, Մ. Պուրժուա և Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարար Մ. Թիթոնի երկարօրէն խորհրդակցեցան արտաքին քաղաքականութեան կացութեան վրայ։

ՄԱՏՐԻՏ.— Արտաքին գործոց նախարար Ալմոտովարի դուքսը, որ հիւանդ էր ժամանակէ մը ի վեր, այսօր կէս օրէ վերջ մեռաւ։ Զէնուորական պատիւներ պիտի ընծայուին յուղարկաւորութեան ժամանակ։ (Ծ. ԽՄԲ.—Դուքսը ծնած է 1850ին։ 25 տարիէ ի վեր անդամ էր Երեսփ. ժողովին, և հռչակաւոր էր իր պերճախօսութեամբ։ Ազատական կուսակցապետներէն մէկն էր, և 1901ին առաջին անգամ արտաքին գործոց նախարար եղաւ Սակառդայի Դաշնիձին մէջ։ Երկրորդ անգամ նոյն պաշտօնին կոչուեցաւ Մորայի Դաշնիձին մէջ, երբ դեր նախագահ էր Երեսփ. ժողովին։ Ցայսմիկ է թէ ո՛րքան մեծ դեր մը խաղաց Ալժեզիրասի դեսպանախորհուրդին մէջ, որուն նախագահն էր։ Սպանիա իր ամէնէն կարող քաղաքագէտներէն մին կը կորսնցնէ այս մահով)։

ԲԵՐԼԻՆՊՈՒՐԳ.— Պաշտօնաթերթը կը հերքէ այն լուրը թէ ծովակալ Տուպասովի տեղ Մոսքուայի կառավարիչ պիտի կարգուի զօրավար Ռէնէնքամֆի, քանի որ զօրավարը հրամատար կարգուած է սիպերեան Ցրդ. զօրաբանակին։

ՊԷՐԼԻՆ.— Էսէնի մէջ Ջրուբի վենարանէն երկու գործաւոր ձերբակալուեցան՝ խրեռ դաղանիք երեւան հանող։

ՀՌՈՄ.— Կարթինալներու ասիանաժողովը որ Պիոս Ժ. ի կողմէ պաշտօն ունէր քննել Ֆրանսական եպիսկոպոսներուն որոշումները, առջի օրը իր տեղեկագիրը մատոյց Պապին։ Կը կարծուի թէ յանձնաժողովը կը հաւանի այդ որոշումներուն։

— Տօքթ. Լամոնի, կասկածելով որ մը գտնէ Պապը ջղայնութենէ կը տառապի, ուրիշ բժիշկ մը հրաւիրեց խորհրդակցութիւն կատարելու համար։

ՊԷՐԼԻՆ.— Գերմանիոյ պաշտօնաթերթը կը հրատարակէ ցուցակը բազմաթիւ պատուանշաններու՝ որուած աւստրիացի արքիդուքներու և սպանիոլ, Վիլհէլմ կայսեր Վիէննա այցելելուն առթիւ։

ՎԻԵՆՆԱ.— Աւստրիական պատուիրակութիւնը այսօր չարունակեց արտաքին գործոց եւրոպացոյցին վերաբերութիւնը։ Գերման մեծ կալուածատէր Մ. Պերնրայթէր ցաւ յայտնեց որ Աւստրիա իր առեւտուրը տարածելու չի ջանար։ Շնորհաւորեց կոմս Կոլուխովսքին որ ազնուական խաղաղութիւնը պահպանելու, մանաւանդ Այժեզիրասի դեսպանախորհուրդին առնն կատարած դերով։ Լէհ ներկայացուցիչ Մ. Արբանմոլիչ ևս գրուատեց կոմս Կոլուխովսքիի քաղաքականութիւնը, որուն վրայ ամէն տեսակէտով կարելի է վստահ ըլլալ, ըսաւ։

— Իտալիան Հնդհանուր Սպասակոյտին պետ Ջօր. Սալէդա հոս ժամանեց, շնորհաւորելու համար Աւստրիամաճառ Հնդհանուր Սպասակոյտին պետ Կոմս Գէլբ յորելեանը։

ՄԻԼԱՆ.— Ձէնովայի նաւատէրերը և ճարտարագործները երեսուն միլիոն ֆր. դրամագլուխով նաւային Ընկերութիւն մը կազմեցին՝ կրկին պատուտակով խոշոր շոգենաւեր շինելու՝ Իտալիոյ և Ամերիկայի միջև երթեւեկելու համար։

ՊՕՄ ՏԸ ՖԻԿ
ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ, ԲՈՆՍՈԼԻՏԷ

Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	Օ. Ո.	104.2 1/2
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	104.17
Երէկուան էն բարձր գինը	»	104.22 1/2
» էն վար գինը	»	104.17

ԲՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	ֆր.	146.12 1/2
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	145.37 1/2
Երէկուան էն բարձր գինը	»	146.25
» էն վար գինը	»	145.37 1/2

Շիրքեթը Խայրիէ	Օ. Ո.	36.50
Միսիրլիի Պանքա		6.25
Սելանիկի «	ֆր.	173.—
Քոնէրսիալ	Ա. Ո.	10.—
Քարաու Բրէվիլէժիէ	ֆր.	179.50
» Օրանտէ	»	168.—
Իզմիրի քարափ	»	595.—
Օսմ. Ապասով. Ընկ.	Օ. Ո.	4.35
Թրամվայի բաժնեթուղթ	»	8.95
» պարտաթուղթ	ֆր.	490.—
Տէրքոսի Ջուրի ընկ.	»	307.—
Անատոլ. Երկ. բաժնեթ.	Ա. Ո.	19.35
Քարափ Կ. Պոլսոյ	ֆր.	460.—
Քրէյտի Ֆոնսիէ Էժիբս.	1886	320.—
» » »	1903	267.—
Թրանսվալ		52.—

ՑՈՒՆԱԿԱՆ ԹՈՒՂԹԵՐ

Յունական փոխառութիւն	ֆր.	270.50
Պանք Նաս. Կրէս.	»	428.—
» « » Նոր	Օ. Ո.	4.08
Լաւրիում	ֆր.	65.—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Օսմ. ոսկին 100 ղ.էն		Ղ. փր.
Ֆրանսական ոսկի		87.08
Անգլիական ոսկի		109 28
Բօլ		90.20
Մէճիտիյէ արծաթ		107.25
Բուսլի թղթադրամ		8.66
Քրիմից		50.—

ՓՈՒՆԱՆԱԿԱԴԻՐ

Լոնտոնի վրայ չէք	ղրշ.	109.22 1/2
Բարիզի » »	ֆր.	22.96 1/4
Վիէննայի » »	քուրօն	21.95
Պերլինի » »	մարք	18.70

ՖԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

23 Յունիս 1906

Ֆրանսական Ռանթ	3 %	97.17
Օսմ. միաց. գոնս.	4 % բաց.	96.55
» » »	գոց.	96 45
Բումէլիի երկաթուղի	ֆր.	147.50
Բէյթիի պարտաթուղթ	»	446.—
Օսմանեան մաքս	»	500.—
Օսմանեան Պանքա	»	678.—
Քրէտի Լիոն

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՄԱՅՈՒՆ ՆԷԶԱՐԷԹԸ ՃԷԼԻԼԷՍԻՆՏԷՆ

Պէյլէրբէյլին նրաքը լիրա կիւզ դրուշան նագաէն՝ վէ նրանք պիէրի էվգաֆը Հիմայունա մանսուս սուբէթ վէ սէրկի իլէ հյգիա օլունմագ իւզրէ վկյրատ մուհարրէր մանիլաթին զէրմուճիպը նիզամ ալ օրթ հաֆթա իլա նրանտան 322 սէնէպի հաղիրանդ 5ինճի կիւնիւնտէն հաղիրանդն 12ինճի բաղար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գառաբ պիւրինճի վէ իքինճի վէ իւչիւնճի հաֆթա իլանամիտնտան միւգայէսէի ասիլէէրի վէ տէօրտիւնճի իլանդանդն տա սոն միւզայէսէսի իթրա օլունճաղը ճիէթիլէ եալնրդ տէօրտիւնճի հաֆթա իլանը իւչիւն էվրագը մէճլիսը իսաբէլէ թէվարի օլունդնճայա տէկին 100ալ 5 վէ անտէն սոնրա 100ալ 10 զամմ գապալ օլունճաղընտան թալիպ օլանդար վէ տանա գիյատէ մալիմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին։

գրյմէթը մուխամմէնէլէրինին էօշրինէ միւսավի թէէմին ադէլէրիյլէ պէրապէր Էվգաֆը Հիմայուն մանիլաթի իսարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

ՊԻՐԻՆՃԻ ՀԱՅԹԱԱՍ

..7000.— Իւսկիւտարտա Սինան Փաշա մահալլէսինտէ Գարանթինա սօգաղընտա 8 նումէրօլը 3 օտալը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնը, Հաճի Մէհմէտ։

..7000.—Պէտէլը միւդայէտսի 5000 Պէյգօղտա Գավագ Տէրէ ճատտէսինտէ 67 նումէրօլը 2 օտալը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնը, Հաճի Մէհմէտ։

..5000.— Իւսկիւտարտա Ամիդ Վալիտէ մահալլէսինտէ Պաղլար Պաղը ճատտէսինտէ 29 նումէրօլը 4 օտալը պիր պապ մէնզիլին նրաքի հիսէսի, Բանմի։

..1500.—Իւսկիւտարտա Ամիդ Վալիտէ մահալլէսինտէ Զիմարը Թէքքէ օսգաղընտա 5 նումէրօլը 2 օտալը պիր պապ մէնզիլին նրաքի հիսէսի, Բանմի։

..1463.—Իւսկիւտարտա Դաղլակէր Ահմէտ Էֆէնտի մահալլէսինտէ Հարմանլըգ ճատտէսինտէ 22 նումէրօլը տէրտինտէ պիր գուլուլը միւշթէմիլ պիր գրթա մէնզիլ արտասընին 16 հիսէ իթիպարըյլա 13 հիսէսի, Բանմի։

..24960.— Կալաթատա Եէնի Ճամի մահալլէսինտէ Թիւրքթիէր ճատտէսինտէ 63 նումէրօլը չէրի 160 զրուշ քիրալը պիր պապ տիւքքեանդն 120 սէհիմ իթիպարըյլա 65 սէհիմի։ Էօրիւնիւ Հիւսէյին։

..2500.— Ալտնավուտա գարիյէսինտէ Եէնի մահալլէ օսգաղընտա 45 նումէրօլը 3 օտալը պիր պապ մէնզիլին նրաքի հիսէսի։ հաճի Հիւսէյին։

..11432.— Թօփհանէտէ Թօմ Թօմ մահալլէսինտէ Պօսթան Պաշը ճատտէսինտէ 14նումէրօլը պիր պապ ֆրուտուն 24 հիսէսէն 7 հիսէսի։ հաճի Հիւսէյին։

..6500.— Եէնիքէօյտէ Բանայիա մահալլէսինտէ պիրինճի օսգաղընտա 16 նումէրօլը 4 օտալը պիր պապ մէնզիլին նրաքի հիսէսի։ հաճի Հիւսէյին։

..2088.— Ղալաթատա քէմանքէշ մահալլէսինտէ Գարա Մուսթաֆա բաշա օսգաղընտա 21 նումէրօլը չէրի 350 զրուշ քիրալը վէ պիր օտալը հավի պիր պապ տիւքքեանդն 120 սէհիմ իթիպարըյլը 60 սէհիմ պիր փուլ հիսէսի։ Էօրիւնիւ Հիւսէյին։

..12000.— Ֆաթհիյէտէ Քեաթիպ Մուսալահէտտին մահալլէսինտէ Գալաքգը Զէյմէսի օսգաղընտա 8 նումէրօլը 3 օտալը պիր պապ մէնզիլին նրաքի հիսէսի, Հաճի Ահմէտ։

..6250.—Գաբամ Բաչատա Դուրա Զէյէպի մահալլէսինտէ Գուլագբզ ճատտէսինտէ 17 նումէրօլը տէրտինտէ 3 գուլու վէ 3 պարագայը միշթէմիլ պիր գրթա պաղչէնին բուպու հիսէսի, Ամիլի։

..2500.—Գումգաբուտա Գաղղանի Սաամ մահալլէսինտէ Բաթրիդիսսնտէ օսգաղընտա 4, 6, 8 նումէրօլը ֆէվգինտէ պիր օտալը հավի չէրի 250 զրուշ քիրալը 3 պապ տիւքքեանդն 12ալէ պիր հիսէլէրի, Հաճի Ահմէտ։

..500.— Էյրի Գարբուտա Մէկնա Սէյգը մահալլէսինտէ Սուլթան Համամը ճատտէսինտէ 41 նումէրօլը 1 գրթա արտանդն պիւթիւնը, Նաղլիի։

..15000.—Սամաթիատա Միրախոր Իլիաս Պէյ մահալլէսինտէ Նարլը Գարբուտ ճատտէսինտէ 126 նումէրօլը 7 օտալը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնը, Հաճի Ահմէտ։

..500.— Էյրի Գարբուտա Մէկնա Սէյգը մահալլէսինտէ Սուլթան Համամը ճատտէսինտէ 47 նումէրօլը պիր գրթա արտանդն պիւթիւնը, Հաճի Ահմէտ։

..4250.— Զարչուի քէպիրտէ Զուլիամը խանը ալթ գամբնտա 11 նումէրօլը պիր պապ օտա կէտիկինին բուպու հիսէսի, Հաճի Ահմէտ։

..2500.—Գոճա Մուսթաֆա Բաչատա Ճանպազիյէ մահալլէսինտէ Մէչէլի Մէսճիտ օսգաղընտա միւքերրեր 19 նումէրօլը 2 օտալը պիր պապ մէնզիլին թէմամը, Հաճիզ Էօմէր։

..8000.— Կօսքատա Զօպան Զավուշ մահալլէսինտէ Քէմանքէշ օսգաղընտա 18 նումէրօլը 3 օտալը պիր պապ մէնզիլին թէմամը. Հաճիզ Էօմէր։

..6000.—Զարչուի Քէպիր Զուլքանը խանը ալթ գամբնտա 5 նումէրօլը պիր պապ օտանդն նրաքի հիսէսի. Հաճի Ահմէտ

..5157.— Սուլթան Պայազիտէ Լիմին պէյ ճահալլէսինտէ Օգճբլար Պաշը ճատտէսինտէ 19 նումէրօլը ֆէվգինտէ 2 օտալը հավի վէ չէրի 300 զրուշ քիրալը պիր պապ տիւքքեան կէտիկինին 18 սէհիմ իթիպարըյլա 8 սէհիմ թամ վէ պիր սէհիմին 4 հիսէ իթիպարըյա պիր հիսէսի. Մուսթաֆա։

..6250.— Ագ-Սարայա Գովաճը Տէրէ մահալլէսինտէ Թէքքէ օսգաղընտա 61 նումէրօլը 3 օտալը պիր պապ մէնզիլին 4 հիսէ իթիպարըյա իքի պուչուգ հիսէսի. Հաֆիզ Էօմէր։

..6000.—Պէտէլը միւդայէտսի 3000 Զուքուր Զէյտէտ Մէկնա Քէսթէլ մահալլէսինտէ Թաշ խան իւսթ գամբնտա 4 նումէրօլը պիր պապ օտանդն թէմամը, Մուսթաֆա։

ԻԹԻՆՃԻ ՀԱՅԹԱԱՍ

Գրյմէթը
մուխամմէնէսի

..2500. — Սիլիվրի Գարբուսընտա Գարապաշ մահալլէսինտէ Պարութիանէ օսգաղընտա 20 նումէրօլը ֆէվգինտէ 2 օտալը հավի պիր պապ մէնզիլին բուպ հիսէսի. հաճի Ահմէտ։

..8000.— Զարչուի Քէպիրտէ Քիսէքհիէր օսգաղընտա 133 նումէրօլը պիր պապ տիւքեան կէտիկինին սիւլան հիսէսի. հաճի Ահմէտ։

..14030.. պէտէլը միւդայէտսի 10000.— Գումգաբուտա Նըշանճը Մէհմէտ բաչա մահալլէսինտէ Մապէնճի Զէյմէ Եօգուչընտա 1 նումէրօլը պիր օտալը գանվէ վէ թուրչուբ տիւքքեանդնին նրաքի հիսէսի. Մուսթաֆա։

..2500.. պէտէլը միւդայէտսի 2000. —Լանկատա Քեաթիպ Գաբամ մահալլէսինտէ Լանկա պօսթանպարը տէրտինտէ 11 նումէրօլը պիր օտալը պիր գրթա պօսթան կէտիկինին 120 սէհիմանէն 4 սէհիմի. Մուսթաֆա։

..10000.— Գումգաբուտա Քիւրքճի պաշը Սիւլէյման աղա մահալլէսինտէ Գուլյուլը օսգաղընտա 20 նումէրօլը 3 օտալը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Մուսթաֆա։

..40608. — Իւսկիւտարտա Համզա Ֆագիյէ մահալլէսինտէ Տավուտ օղլու օսգաղընտա 4 նումէրօլը 7 օտալը միշթէմիլթիը մալիմէլի հավի պրրգ միւլք մանալ վէ Մէօհիւբատար Ահմէտ էֆ. Վէ նուսուբ պէյ վագֆիյարրդլա մախլուբ պիր պապ մէնզիլին անմագ պէրվէյճէր վագրֆիյէթ օյան մուայյէն մանալդընն պիւթիւնի. հաճի Ահմէտ։

2000.— Զարչուի Քէպիրտէ Գաթ Բազարը ճատտէսինտէ 31 նումէրօլը ֆէվգինտէ պիր օտալը հավի պիր պապ տիւքքեանդն նրաքի հիսէսի. Մուսթաֆա։

..5834. — Ագգէրայտա Ագէմ պէյ մահալլէսինտէ Ագգէրայ ճատտէսինտէ 139 նումէրօլը ֆէվգինտէ պիր օտալը հավի պիր պապ տիւքքեանդն սիւլեա հիսէսի. Մուսթաֆա։

..14000. — Սամաթիատա Հաճէ Դաուդն ճատտէսինտէ 52 նումէրօլը 7 օտալը պիր պապ չուլխանանէնդն թէմամը. Մուսթաֆա։

..25000.. պէտէլը միւդայէտսի 15000.— Խոճա Փաշատա Էսկի Զապթիյէ ճատտէսինտէ 75 նումէրօլը ֆէվգինտէ 1 օտա վէ ալթընտա 1 պուրտուն հավի պիր պապ տիւքքեանդն նրաքի հիսէսի. հաճի Ահմէտ։

..35000.— Մահմուտ Բաչատա Հաճի Քեօչէք մահալլէսինտէ Ճամիի Շերիֆի գարչուսընտա 32 նումէրօլը ֆէվգինտէ 2 օտալը հավի չէրի 600 զրուշ քիրալը 2 պապ տիւքքեանդն բուպ հիսէսի. հաճի Ահմէտ։

..3500.— Եէնի Պաղչէտէ Սարբա Էմինի մահալլէսինտէ Քէշալ Պաղը օսգաղընտա 37 նումէրօլը 3 օտալը պիր պապ մէնզիլին նրաքի հիսէսի. հաճի Մահմուտ։

2500.— Զէնկէլ գարիյէսինտէ Եէնի Մահալլէ օսգաղընտա 16 նումէրօլը 3 օտալը պիր պապ մէնզիլին նրաքի հիսէսի. հաճի Մահմուտ։

..13333.— Մահմուտ Բաչատա Հաճի Քեօչէք մահալլէսինտէ Մահմուտ Բաչա ճատտէսինտէ 182 նումէրօլը չէրի 300 զրուշ քիրալը միւլք մա կէտիք պիր պապ տիւքքեանդն 9 հիսէ իթիպարըյա 2 հիսէսի. հաճի Ահմէտ։

ԻԹԶԻԻՆՃԻԻ ՀԱՅԹԱԱՍ

.. 2667.. Գօսկատա Սէյզան պաշը Եագուպ աղա մահալլէսինտէ Հիւսէյին փաշա գարաղօլը ճատտէսինտէ 66 նումէրօլու պիր պապ տիւքեանդն սիւլեասան հիսէսի. հաճի Ահմէտ։

.. 2400.. Կէտիկ Բաչատա Թիաթրօ ճատտէսինտէ մուքերրեր 16 նումէրօլը պիր գրթա արտանդն խուսմ հիսէսի. Նաղլի։

..1750.. Սամաթիատա հաճի Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ պէօյիւք Դուլէյի օսգաղընտա 51 նումէրօլը պիր պապ գանվէ տիւքքեանդնդն նրաքի հիսէսի, հաճի Ահմէտ։

..8572.. Զարչուի Քէպիրտէ քէսէքիլէր օսգաղընտա 80 նումէրօլը միւլք մա կէտիկ պիր պապ տիւքեան հիսէսի. Մուսթաֆա։

..250.. Թօփհանէտէ Գարապաշ մահալլէսինտէ պօղաղ քէսէն ճատտէսինտէ 32 նումէրօլը տիւքեան միւլքիւնին բուպը հիսէսի, Էօրիւճի Հիւսէյին։

..7500.. Զէնկէլ գարիյէսինտէ վէ ճատտէսինտէ 54 մուքերրեր 54 մուքերրեր 54 վէ 56 նումէրօլը 4 պապ մաղազա իլէ բրլսթրմ մահալդնդն 12 հիսէ իթիպարըյա պիր հիսէսի, Բանմի։

..335.. Ամթ փազարընտա Մաղնիսալը Մէհմէտ Բաչա մահալլէսինտէ Սարաֆ օսգաղընտա 9 նումէրօլը պիրա կէտիկ տիւքեանդն 12 հիսէ իթիպարըյա պիր հիսէսի, Օսման։

..335.— Ամթ Բազարընտա Մաղնիսալը Մէհմէտ Բաչա մահալլէսինտէ Սարաֆ օսգաղընտա 7 նումէրօլը պիրա կէտիկի մաղազանդը 12 հիսէ իթիպարըյա պիր հիսէսի. Օսման։

..4571.. Լանկայի քէպիրտէ Ինէ պէյ մահալլէսինտէ միրախոր համամը ճատտէսինտէ 158 նումէրօլը իքի օտա վէ ալթընտա պիր տիւքեանը միշթէմի պիր պապ մէնզիլին նրաքի հիսէսի Օսման։

..3646, 10.. Լանկատա պօսթանճը պաշը Ապուլլան աղա մահալլէսինտէ 20 նումէրօլը 3 օտալը պիր պապ մէնզիլին բուպը հիսէսի, Հաճիզ Էօմէր։

..1500.. Էտիրնէ գարբսընտա հաճի Մուհիտտին մահալլէսինտէ Եուսուֆ Էվգաֆը Հիմայուն մանիլաթի իսարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի. մէնզիլին 4 հիսէ իթիպարըյա իքի պուչուգ հիսէսի. Հաֆիզ Էօմէր։

..6000.—Պէտէլը միւդայէտսի 3000 Զուքուր Զէյտէտ Մէկնա Քէսթէլ մահալլէսինտէ Թաշ խան իւսթ գամբնտա 4 նումէրօլը պիր պապ օտանդն թէմամը, Մուսթաֆա։

ԻԹԻՆՃԻ ՀԱՅԹԱԱՍ

Գրյմէթը
մուխամմէնէսի

..2500. — Սիլիվրի Գարբուսընտա Գարապաշ մահալլէսինտէ Պարութիանէ օսգաղընտա 20 նումէրօլը ֆէվգինտէ 2 օտալը հավի պիր պապ մէնզիլին բուպ հիսէսի. հաճի Ահմէտ։

..8000.— Զարչուի Քէպիրտէ Քիսէքհիէր օսգաղընտա 133 նումէրօլը պիր պապ տիւքեան կէտիկինին սիւլան հիսէսի. հաճի Ահմէտ։

..14030.. պէտէլը միւդայէտսի 10000.— Գումգաբուտա Նըշանճը Մէհմէտ բաչա մահալլէսինտէ Մապէնճի Զէյմէ Եօգուչընտա 1 նումէրօլը պիր օտալը գանվէ վէ թուրչուբ տիւքքեանդնին նրաքի հիսէսի. Մուսթաֆա։

..2500.. պէտէլը միւդայէտսի 2000. —Լանկատա Քեաթիպ Գաբամ մահալլէսինտէ Լանկա պօսթանպարը տէրտինտէ 11 նումէրօլը պիր օտալը պիր գրթա պօսթան կէտիկինին 120 սէհիմանէն 4 սէհիմի. Մուսթաֆա։

..10000.— Գումգաբուտա Քիւրքճի պաշը Սիւլէյման աղա մահալլէսինտէ Գուլյուլը օսգաղընտա 20 նումէրօլը 3 օտալը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Մուսթաֆա։

..40608. — Իւսկիւտարտա Համզա Ֆագիյէ մահալլէսինտէ Տավուտ օղլու օսգաղընտա 4 նումէրօլը 7 օտալը միշթէմիլթիը մալիմէլի հավի պրրգ միւլք մանալ վէ Մէօհիւբատար Ահմէտ էֆ. Վէ նուսուբ պէյ վագֆիյարրդլա մախլուբ պիր պապ մէնզիլին անմագ պէրվէյճէր վագրֆիյէթ օյան մուայյէն մանալդընն պիւթիւնի. հաճի Ահմէտ։

2000.— Զարչուի Քէպիրտէ Գաթ Բազարը ճատտէսինտէ 31 նումէրօլը ֆէվգինտէ պիր օտալը հավի պիր պապ տիւքքեանդն նրաքի հիսէսի. Մուսթաֆա։

..5834. — Ագգէրայտա Ագէմ պէյ մահալլէսինտէ Ագգէրայ ճատտէսինտէ 139 նումէրօլը ֆէվգինտէ պիր օտալը հավի պիր պապ տիւքքեանդն սիւլեա հիսէսի. Մուսթաֆա։

..14000. — Սամաթիատա Հաճէ Դաուդն ճատտէսինտէ 52 նումէրօլը 7 օտալը պիր պապ չուլխանանէնդն թէմամը. Մուսթաֆա։

..25000.. պէտէլը միւդայէտսի 15000.— Խոճա Փաշատա Էսկի Զապթիյէ ճատտէսինտէ 75 նումէրօլը ֆէվգինտէ 1 օտա վէ ալթընտա 1 պուրտուն հավի պիր պապ տիւքքեանդն նրաքի հիսէսի. հաճի Ահմէտ։

..35000.— Մահմուտ Բաչատա Հաճի Քեօչէք մահալլէսինտէ Ճամիի Շերիֆի գարչուսընտա 32 նումէրօլը ֆէվգինտէ 2 օտալը հավի չէրի 600 զրուշ քիրալը 2 պապ տիւքքեանդն բուպ հիսէսի. հաճի Ահմէտ։

..3500.— Եէնի Պաղչէտէ Սարբա Էմինի մահալլէսինտէ Քէշալ Պաղը օսգաղընտա 37 նումէրօլը 3 օտալը պիր պապ մէնզիլին նրաքի հիսէսի. հաճի Մահմուտ։

2500.— Զէնկէլ գարիյէսինտէ Եէնի Մահալլէ օսգաղընտա 16 նումէրօլը 3 օտալը պիր պապ մէնզիլին նրաքի հիսէսի. հաճի Մահմուտ։

..13333.— Մահմուտ Բաչատա Հաճի Քեօչէք մահալլէսինտէ Մահմուտ Բաչա ճատտէսինտէ 182 նումէրօլը չէրի 300 զրուշ քիրալը միւլք մա կէտիք պիր պապ տիւքքեանդն 9 հիսէ իթիպարըյա 2 հիսէսի. հաճի Ահմէտ։

ԻԹԶԻԻՆՃԻԻ ՀԱՅԹԱԱՍ

.. 2667.. Գօսկատա Սէյզան պաշը Եագուպ աղա մահալլէսինտէ Հիւսէյին փաշա գարաղօլը ճատտէսինտէ 66 նումէրօլու պիր պապ տիւքեանդն սիւլեասան հիսէսի. հաճի Ահմէտ։

.. 2400.. Կէտիկ Բաչատա Թիաթրօ ճատտէսինտէ մուքերրեր 16 նումէրօլը պիր գրթա արտանդն խուսմ հիսէսի. Նաղլի։

..1750.. Սամաթիատա հաճի Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ պէօյիւք Դուլէյի օսգաղընտա 51 նումէրօլը պիր պապ գանվէ տիւքքեանդնդն նրաքի հիսէսի, հաճի Ահմէտ։

..8572.. Զարչուի Քէսէքիլէր օսգաղընտա 80 նումէրօլը միւլք մա կէտիկ պիր պապ տիւքեան հիսէսի. Մուսթաֆա։

..250.. Թօփհանէտէ Գարապաշ մահալլէսինտէ պօղաղ քէսէն ճատտէսինտէ 32 նումէրօլը տիւքեան միւլքիւնին բուպը հիսէսի, Էօրիւճի Հիւսէյին։

..7500.. Զէնկէլ գարիյէսինտէ վէ ճատտէսինտէ 54 մուքերրեր 54 մուքերրեր 54 վէ 56 նումէրօլը 4 պապ մաղազա իլէ բրլսթրմ մահալդնդն 12 հիսէ իթիպարըյա պիր հիսէսի, Բանմի։

..335.. Ամթ փազարընտա Մաղնիսալը Մէհմէտ Բաչա մահալլէսինտէ Սարաֆ օսգաղընտա 9 նումէրօլը պիրա կէտիկ տիւքեանդն 12 հիսէ իթիպարըյա պիր հիսէսի, Օսման։

..335.— Ամթ Բազարընտա Մաղնիսալը Մէհմէտ Բաչա մահալլէսինտէ Սարաֆ օսգաղընտա 7 նումէրօլը պիրա կէտիկի մաղազանդը 12 հիսէ իթիպարըյա պիր հիսէսի. Օսման։

..4571.. Լանկայի քէպիրտէ Ինէ պէյ մահալլէսինտէ միրախոր համամը ճատտէսինտէ 158 նումէրօլը իքի օտա վէ ալթընտա պիր տիւքեանը միշթէմի պիր պապ մէնզիլին նրաքի հիսէսի Օսման։

..3646, 10.. Լանկատա պօսթանճը պաշը Ապուլլան աղա մահալլէսինտէ 20 նումէրօլը 3 օտալը պիր պապ մէնզիլին բուպը հիսէսի, Հաճիզ Էօմէր։

..1500.. Էտիրնէ գարբսընտա հաճի Մուհիտտին մահալլէսինտէ Եուսուֆ Էվգաֆը Հիմայուն խալիֆէսինճէ միւսպասրնա լիւդում կէօրիւնէն 883 էնտուդէ թէբպիլինտէ Քիւրտիս հալբսընդն պէհէրնտուդ մուրաբպար մէճիսի 19 զրուշ հիսաբլյա 31½ զրուշտա թիպիկ էօհտէսինտէ օլուպ, չէհրը հալլն 12ինճի բաղար էրթէսի կիւնինէ գատար իճրան միւնագասարյա հէր գաչ բարա վէ 13ինճի վէ 14ինճի սալը վէ չարչէնպէհ կիւնէրի տասի եիւզէ 5 թէնզիլ գապա լիյէ հատտարյագինը պուլարդը թագտիրսէ իհալէի էվվէլիյէ վէ 3 կիւն գարինտա տա 100ալ 10ատն տուն օլմամագ իւզրէ ֆէվգէլատէ թէնզիլաթ գապալ օլունրպ ինալէի գաթիյէ իճրասը մուգարրեր պուլունուրդընտան, նոգսանմյալ իթա իթմէք խաթէյնէրին 100ալ 10 նիսպէթինտէ թէէվմն ագչէէրինի վէ եախսատ միւթէկէ մէսատագ քէֆալէթիսամէլէրինի համիլեն էյեամբ թամբիլիչէ-ատն մատտա հէր կիւն մէէլիսը խարբի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

8 Հաղիրան 1322 3—1

ԴԵՂԱՐԱՆ
ՏԻՐՈՅՄԷՃԵԱՆ

Դեղարու ԹԱՐՄՈՒԹԵԱՆ և ՆՈՐՈՒԹԵԱՆ կոյսանէ հիւանդներ կրնան մուտ ՎՈՏԱՀՈՒԹԵԱՄԲ դիմել ի Ֆէրիաէ, Զալլաք փողոց, թիւ 21։

Դեղարանս ունի նաև բժիշկներ, մասնաւոր Տօքթօր Տիրիրիատա և Աստանիարոյժ Զ. Պարսիգպանեան, որոնք ամէն օր հարկէ վերջ իրենց դիմող հիւանդները ձրիաբար կը դարմանեն։ Դեղարանիս մէջ։ 14

"ՕՄԷԿԱ,,

5 սէնէ իշխան թէաննուա օլունմուշ այարը սաաթլար, գաստն վէ էրքէք իչիւն էնվաթ չէչիր։

Եէկնանէ տէբօ գիթօսը Տէրսաաթէթ

ՕՐՕՋՏԻ-ՊԱՔ

1—50

ՏՕԲԹ. ԼԵՈՆ Լ. ՊՈՒՎՈՍՔԻ

Այս անգամ հաստատուած է Մագրիպիզ, ձէվիպիրք։ Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր իր բնակարանը, առաւօտեան մինչև երեկոյ։ Շաբաթ օրերը ձրի։

5—30

Ահմէտ աղանդն Իրան տէվլէթի թէպասարտան Դաղլնոը Միրզան զիմմէթինէ Իւսկիւսար Պուտաչէթ մահալէսի Պիրինճի Հուգուգ տարիէսի իւսմբյա մահքիմիսին պէն օյան ալաճաղընդն թէվֆիյէսի իչիւն Իւսկիւսարտա Իճասիյէ մահէսինտէ էրանիկ օսգաղընտան 9 նումէրօ իլէ մուրագամ օլուսա մուգատտէմա ախբր վէ էլեկվմ 2 օտա վէ պիր սուֆա վէ մահբպանա վէ միշթէմիլթիը սարէրէյի հավի պիր պապ խանէտէ մէհուսունը մէրգումնդն մուեթարբի օյտուզը նրաքի հիսէ պուն սան ադամ մէվզրի մուգանեէյէ գօնրլարաք Օսմանը լիրաար 100 զրուշ հիսապլյա 1500 զրուշտա թալիպի էօհտէսինտէ գալբը վէ իչբան հաղիրանը բուսմնդն 7ինճի չարչէնպէհ կիւնիւնտէն իթիպարէն օթուգ պիր կիւնէ եանի կէլեէնէ թէմամը բուսմնդն սէքիզինճի մուսաա էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գառաբ 100ալ 5 զամմ գապալ օլունմաք վէ զիբր օլունան եէվմ ու սաաթտա սոն միւզայէտսի պիլիճա գարարը գաթիպի վէրիլէրէք, թալիպի էօհտէսինտէ կէչիրիլմէսի մուգարրեր պուլունմուշ օլուսղընտան վէ անտէն սոնրա հէր նէ զամմ վուգու պուլուբ իսկ գապալ օլունմայաճաղընտան, մէկբիր հիսէլէ 100ալ 5 զամմ իլէ թալիպ օլանդարդն վէ պուտան դիրատ մարիմամի ալմագ իսթէյէնլէրին միւտէթը մէգպուրէ զարիրնտա պէտէլը միւգաեէտէնին էօշրինէ միւսավի բէյ ադէսիյլէ պէրապէր Մանքէմմէի Թիճարէթ Իրթա տարիբէնին միւրաճաաթ էյլէմէլէրի վէ եէվմ ու վագթը մէգպուրատ մէգբիր խանէ ըրիչեարընտա մէմուրի միւվաճէէսինտէ հաղիր պուլունմաղարը իլան օլունուր։

7 հաղիրան 322

ՏՔԴ. Ց. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Մասնագէտ բժիշկ, մարթի, գաղդիական ախտի, տրանց և կանանց ծնողական գործարաններու կն. հիւանդութիւններու։

Ցիշեալ բժիշկը որ 15 տարի յարատեալ պաշտօնավարած է Գոստէնտնիի Համանգին հիւանդանոցներուն մէջ, ուր վերադարձեալ հիւանդութիւնները ամենափ տարածուած էին, և որ հիմա տարին չափ ալ Եւրոպայի այդ կարգի հիւանդութեանց յատուկ նշանաւոր հիւանդանոցներուն մէջ ուսումնասիրութիւններ կատարած և գործնական փորձեր ըրած է, և որս կերպով նոյն հիւանդութիւններու բուժման ամենավերջին մէթոտներուն մէջ հեռնուսութիւն ձեռք բերած, այժմ հաստատուած է Բէրա, Պէյօղլի Բարտաք գատու, թիւ 10 և կէսօրէն մինչև ժամը 11 կը գանուի Պոնճէ Գարու Մէրքեճեան դեղարանը, ուր կը դիմանէ վերադարձեալ հիւանդութիւնները, օրէսի ալ հիմա ըլլան։ 20--12

Ուրբաթ օրերը ձրի՝ ողջառներ։

ՊԵՏՈՅԻՐ ԷԼՊԻՍԷ ՄԱՂԱԶԱՆԸ
Գ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ Վէ ՇԻՀՐԷԲԵԱՆԸ

Իսքանպոյ, Սուլթան Համամընտա Թօփալեան խանընդ բէհմիլ 2⁰ գաթընտա

Էլպիսէ մաղազալարը միյանընտա էվման է՝ էսկի վէ էն գիրատէ քէսբի էմնիյէթ ինմէ՝ օյան վէ 1871 սէէ-ճինտէ Թէէօր օլունան Գ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ պէօյիւք էլպիսէ ռէստորանթօրը, էսկի նամ ու իւնվանընը վէ մէգբանընը ապա թէգտիլ էթմէմիքճէն մատտա, տահիպ վէ միւնասիպ պու ուէֆա պիր գաթ ատա ինդիրմէ վէ թէքմիլէ պէղլի գարէթ իսէրէք, Թօփալեան բանընդ, ուսուսի իքինճի գաթընը քէնտուսինէ նատր վէ մաղազասընը թէվզիա-սիս էյլէմիշ ատր։

1. Օրատա մէվճուտ էլպիսէլէրին սոն մոտա գուսմալ վէ պիչիմլէրինի,

2. Գուսմալարընդն մէթանէթ վէ էզբանգէթինի,

3. Ֆիյատներդն դուլէթ մի-թէսիլ, վէ էլվէրիշլի օլմասընը։

Բէյլիլուն կէօրէն միւհթէրէմ միւշթէրիլէրին մէգբիւր մաղազալարընդան ալարակ ալարակ գովիլէն էմնիդ։

Մէգբիւր մաղազատա էօյլիւ իւղէքնէ ամ էլպիսէ նատրընտա ատր։

ՖԻՅԱԹ ՄԱԳԹՈՒ
ՊԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԵՐԻ ՏԷ ԱԶԸԴ ՏԸՐ 50 31

ԶԸՐԱԱԹ ՊԱՆՔԱՍԸ ԲԻՑԱՆՔՈՍԸ
ՀԱՍԸԼԱԹԸ ՄՈՒՀԱՆԻԲԻՑՅԻՆ ՄԷՏԱԼԻՏԻՆ ԻՍՔԵԱՆԻԳԷՍԻՆԷ ՄԱԽՍՈՒՈՒ ՏԸՐ

Իբրահիմէէր Տէրսաատէթտէ Զրրաաթ Պանճասընլար Օսմանը Պանգասընճան վէ թաշարլարտա մէգմիր պանգալար շիուպաթընճան թէէտիյէ օլունուր.

ԻԹԻՆՃԻ ՔԷՇԻՏԷ Ի ԹԷՄՄՈՒԶ 322 ԹԱՐԻԽԻՆՏԷ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹՏԷ

Թինարէթ վէ Նաճաա նէզարէթը նէլիլէէրի տարէսիճտէ ալէճէն իճրա իտիլէճէէ տիր։

ՊԻԼԷԹԼԷՐԻՆ ՄԷՃՄՈՒԸ ԱՏԷՏԻ 175,000
ԻՔՐԱՄԻՏԷ ԳԱԶԱՆԱՃԱԳ ՊԻԼԷԹԼԷՐԻՆ ԱՏԷՏԻ 28,660

ՊԻՐԻՆՃԻ ԻԹԻՐԱՄԻՑԷ 500,000 ՂՐՈՒՇ

2ՆՃԻ ԻԹԻՐԱՄԻՑ	3ՐՆՃԻ ԻԹԻՐԱՄԻՑ	4ՐՆՃԻ ԻԹԻՐԱՄԻՑ	5ՐՆՃԻ ԻԹԻՐԱՄԻՑ
250,000 ՂՐՇ.	125,000 ՂՐՇ.	50,000 ՂՐՇ.	25,000 ՂՐՇ.

ԻԹԻՐԱՄԻՑԷԼԷՐԻՆ ԱՏԷՏ ՎԷ ՄԸԿԻՏԱՐԸ

1	Ատեղ	500,000	Ղուրուշ Իբրահիմ			
1	»	250,000	»	»		
1	»	125,000	»	»		
1	»	50,000	»	»		
1	»	25,000	»	»		
5	»	50,000	»	»	պէհէրի	10,000 ղուրուշ
50	»	50,000	»	»	»	1,000 »
100	»	50,000	»	»	»	500 »
1000	»	100,000	»	»	»	100 »
27500	»	550,000	»	»	»	20 »
28,660		1,750,000				

Քէշիսէ մուամիլէսի Զրրաաթ Պանգասը Մէհլիս Իսաբէսի Հէյէթիյէ մուհասէպէճիի վէ Մալիյէ Նէզարէթը ճէլիլէսիյէ Տիվանը Մուհասէպաթատան վէ Օսմանլը Պանգասընճան թային օլունան զէվաֆ հուզուրընտա իճրա օլունուպ, գազանչան իբրահիմէէր պիր եէօնա թէնզիլաթ իճրա իսիլմէքտէճէ՝ թէմամը թէմամտրնա վէ մէհիսի 20 զուրուշ հիսաբլյա թէէտիյէ օլունճաղը հիպի քէշիսէ լանսարնա տարի հիր կիւն էվվէլինէ գատար քէնտի իյատ իսիլմէքտէ ատր։

Պիլէթլէր՝ Տէրսաատէթտէ Զրրաաթ Պանգասը իսարէի մէրքէզիյէսինտէ վէ պիլ ռումէ սարֆիյատա վէ թաշրատա Զրրաաթ Պանգասը շիպէք վէ սանտրգալարընդա վէ Օսմանլը Պանգասը շիպէքէրինտէ ֆիրէսնա օլունուր. 25 սանտրմ գամ պիլէթ ալան քէնտէյէ 100ալ ալթը իբրամ իսիլիր, վէ սաթըլմասան պիլէթլէր՝ թարիխը քէշիսէէն պիր կիւն էվվէլինէ գատար քէնտի իյատ իսիլմէքտէ ատր։

ԹԱՄ ՊԻԼԷԹԻՆ ՓԻԱԹԸ
1 ԱՏԷՏ ՍԻՄ ՄԷՃԻՏԻՑԷ

ՆԷՍՖ ՊԻԼԷԹԻՆ ՓԻԱԹԸ
ԵԱՐԵՄ ՍԻՄ ՄԷՃԻՏԻՑԷ

Օ ԹԱԼՕՆ Տ'ՕՌ

Բարլօ էֆ. Ահմատեան, հասատատուած Ղալաթիա, Գալյոնա փողոց, թիւ 103, ծանօթ է իբր առաջնակարգ կոշիկի գործարանատէր և 1903ի Ամէնքի միջազգային ցուցանդէսին մէջ պատուոյ վկայական առած է։ Կը ծանուցանէ հասարակութեան թէ ընտիր և առաջնակարգ նիւթերով և նորը ճաշակով պատրաստուած ամէն տեսակ կօշիկներ ունի այրերուն համար, 60 զրուշի գիներով։ Կայ նաև կիներու համար խնամ պրուն պօթեր և տղոց համար կօշիկներ, մարթէ բանդուքիներ և այլն։ 5

ՏՕԲԹ. Գ. ՉԱՐՖՉԵԱՆ
ՎԿԱՅԵԱԼ ՖԻԼԱՆՍ. ՁԵՄԱՐԱՆԷՆ